

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp: 01.05.2004
Redaktsiooni kehtivuse lõpp: 30.06.2006
Avaldamismärge: RT I 2004, 34, 236

Välja kuulutanud
Vabariigi President
26.04.2004 otsus nr 621

Loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seadus¹

Vastu võetud 22.04.2004

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolevas seaduses sätestatakse veterinaarõuded loomade ja loomsete saadustega kauplemisel Euroopa Liidu liikmesriigiga, veterinaarõuded loomade ja loomsete saaduste importimisel väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvast riigist (edaspidi *ühenduseväline riik*) ja eksportimisel ühendusevälisesse riiki, määratakse veterinaarjärelevalve käigus tehtava loomade ja loomsete saaduste nõuetekohasuse kontrolli põhimõtted, kontrolli alla kuuluvad loomad ja loomsed saadused, nende nõuetekohasuse tõendamise alused, seaduse täitmise üle teostatava riikliku järelevalve korraldus, alused ja ulatus ning vastutus seaduse rikkumise eest.

(2) Euroopa Liidu õigusaktides, käesolevas seaduses ja selle alusel antavates õigusaktides ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 20, 117; 78, 527) sätteid, arvestades Euroopa Liidu õigusaktide ja käesoleva seaduse erisusi.

(3) Kui kauba impordile ei ole käesoleva seaduse alusel kehtestatud ohutusmeetmetest tulenevat piirangut, ei kohaldata käesolevat seadust Eestisse imporditavate järgmiste loomsete saaduste suhtes:

1) loomne toit, mis on mõeldud isiklikuks tarbimiseks ja mis imporditakse reisijaga liikuva pagasi hulgas või väikepakendites posti või kullerteenusega kooskõlas Euroopa Komisjoni määrusega 136/2004/EÜ, millega sätestatakse Ühenduse piiripunktides imporditavate loomsete saaduste üle tehtava veterinaarkontrolli protseduurid (ELT L 21, 28.01.2004, lk 11–23), ja Euroopa Komisjoni otsusega 2002/995/EÜ, mis kehtestab ohutusmeetmed isiklikuks tarbimiseks imporditavate toodete suhtes (EÜT L 353, 30.12.2002, lk 1–9);

2) rahvusvahelisi vedusid teostava laeva ja lennuki pardal olev reisijatele ja meeskonnaliikmetele tarbimiseks mõeldud loomne toit, kui see tuuakse Euroopa Liidu tolliterritooriumile tollikontrolli all hävitamiseks või ümberlaadimiseks teisele samas sadamas või lennujaamas asuvalle rahvusvahelist vedu teostavale laevale või lennukile, et loomne toit kooskõlas tollieeskirjadega Euroopa Liidu tolliterritooriumilt välja vedada;

3) loomne saadus, kui see imporditakse Veterinaar- ja Toiduameti kirjaliku kooskõlastuse alusel kaubanäidisena või näitusele saadetava kaubana;

4) loomne saadus, kui see imporditakse Veterinaar- ja Toiduameti kirjaliku kooskõlastuse alusel uurimistööks või laboratoorseks analüüsiks ning kui kauba saaja tagab, et seda ei kasutata toiduks ega tarbita muul viisil ning et pärast uurimistöö lõppu või analüüsi tegemist järelejäanud loomne saadus hävitatakse või seda käideldakse Veterinaar- ja Toiduameti korralduste kohaselt.

(4) Käesolevat seadust ei kohaldata käesoleva seaduse reguleerimisalasse jäävate loomade ja loomsete saaduste ning tegevuste suhtes muude seaduste alusel teostatava mittediskrimineeriva järelevalve käigus tehtavale kontrollile.

(5) Käesoleva seaduse rakendamisel tuleb järgida Euroopa Liidu ja ühenduseväliste riikide vahel sõlmitud lepingutest tulenevaid erisusi.

§ 2. Pädev asutus

(1) Veterinaarjärelevalvet ja põllumajandusloomade aretuse järelevalvet teostav pädev asutus on Veterinaar- ja Toiduamet (edaspidi *Amet*).

(2) Veterinaarjärelevalve ametnik on Ameti veterinaariaalast järelevalvet teostav ametnik veterinaarkorralduse seaduse (RT I 1999, 58, 608; 2002, 13, 79; 18, 97; 61, 375, 63, 387; 96, 566) § 5 lõike 2 tähenduses.

(3) Veterinaarjärelevalve käigus tehtav kontroll käesoleva seaduse tähenduses on kontroll, mis on sätestatud EÜ Nõukogu direktiivi 89/662/EMÜ siseturu lõpuleviimiseks vajaliku veterinaarkontrolli kohta ühendusesisesel kauplemisel (EÜT L 395, 30.12.1989, lk 13–22) artikli 2 punktis 1 ja EÜ Nõukogu direktiivi 90/425/EMÜ siseturu lõpuleviimiseks vajaliku veterinaar- ja zootehnilise kontrolli kohta ühendusesisesel kauplemisel teatud loomade ja loomsete saadustega (EÜT L 224, 18.08.1990, lk 29–41) artikli 2 punktis 1 (edaspidi *veterinaarkontroll*).

(4) Põllumajandusloomade aretuse järelevalve käigus tehtav kontroll käesoleva seaduse tähenduses on EÜ Nõukogu direktiivi 90/425/EMÜ artikli 2 punktis 2 sätestatud kontroll (edaspidi *zootehniline kontroll*). Zootehniline kontroll tehakse veterinaarjärelevalve käigus.

(5) Amet teeb veterinaar- ja zootehnilise kontrolli alast koostööd teiste liikmesriikide pädevate asutustega.

(6) Amet kasutab käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud kontrollialase koostöö hõlbustamiseks liikmesriikide pädevaid asutusi ühendavat arvutisüsteemi Euroopa Liidu õigusaktide nõuete kohaselt.

§ 3. Veterinaarnõuded

(1) Veterinaarnõuetena käesoleva seaduse tähenduses käsitatakse inimese elu ja tervise ning looma tervise kaitsmise eesmärgil loomade ja loomsete saadustega kauplemisele ja nende impordile ja ekspordile kehtestatud nõudeid.

(2) Transmissiivsete spongiformsete entsefalopaatiate ennetamiseks ja tõrjeks vajalike veterinaarnõuete suhtes järgitakse Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 999/2001/EÜ, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongiformsete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad (EÜT L 147, 31.05.2001, lk 1–40), asjakohaseid sätteid.

(3) Loomne saadus käesoleva seaduse tähenduses on loomse päritoluga toidutoore ja toit toiduseaduse (RT I 1999, 30, 415; 2002, 13, 81; 61, 375; 63, 387; 102, 603; 2004, 27, 177) tähenduses (edaspidi *toit*) ning toiduks mittekasutatav loomne saadus ja sellest valmistatud toode.

(4) Loomse toidu ning toiduks mittekasutatava loomse saaduse või nende üle teostatava järelevalve suhtes kohaldatakse loomsete saaduste kohta kehtestatud veterinaarnõudeid ja veterinaarkontrolli põhimõtteid, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(5) Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 1774/2002/EÜ, millega kehtestatakse toiduks mittemõeldud loomsete kõrvalsaaduste tervisereeglid (EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1–95), mõistes loomsetele kõrvalsaadustele esitatavate nõuete suhtes järgitakse nimetatud määruse asjakohaseid sätteid.

(6) Veterinaarsertifikaat, tervisesertifikaat ja loomatervisesertifikaat (edaspidi *sertifikaat*) on loomade ja loomsete saaduste veterinaarnõuetekohasust tõendav dokument.

(7) Kaubasaadeti käesoleva seaduse tähenduses on sama liiki loomade või loomse saaduse kogus, mille kohta on väljastatud sama sertifikaat või Euroopa Liidu õigusaktidega ettenähtud muu dokument (edaspidi *kaubasaadetisega kaasasolev muu dokument*) ning mida on veetud sama liiki veovahendiga ja mis toimetatakse samast liikmesriigist, ühendusevälisest riigist või selle osast Eestisse või mõnda teise liikmesriiki.

(8) Kaubasaadetise eest vastutav isik käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab kaubasaadetise importimisel selle suhtes esitatavate nõuete täitmise eest kooskõlas EÜ Nõukogu määrusega 2913/92/EMÜ, millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1–50).

§ 4. Kauplemine

Kauplemine käesoleva seaduse tähenduses on Eesti ja Euroopa Liidu liikmesriikide vaheline kaubandus EÜ Nõukogu direktiivi 90/425/EMÜ artikli 2 punkti 3 ja EÜ Nõukogu direktiivi 89/662/EMÜ artikli 2 punkti 2 tähenduses.

§ 5. Kauplemisel veterinaar- ja zootehnilise kontrolli alla kuuluvad loomad ja loomsed saadused

(1) Kauplemisel kuuluvad veterinaar- ja zootehnilise kontrolli alla EÜ Nõukogu direktiivi 90/425/EMÜ lisas A nimetatud direktiivides ja lisas B loetletud loomad, paljundusmaterjal (sperma, embrüod ja munarakud), toiduks mittekasutatav loomne saadus, sealhulgas patogeenid, ning veterinaarkontrolli alla EÜ Nõukogu direktiivi 89/662/EMÜ lisas A nimetatud direktiivides ja lisas B märgitud loomne toit.

(2) Käesolevas seaduses loomade kohta sätestatud kohaldatakse edaspidi ka paljundusmaterjali suhtes.

§ 6. Kauplemisel veterinaar- ja zootehnilise kontrolli tegemise koht

(1) Käesoleva seaduse §-s 5 nimetatud loomade ja loomsete saadustega kauplemisel teeb Amet veterinaar- ja zootehnilist kontrolli Eestis asuvas loomade ja loomsete saaduste lähte- või sihtkohas, nagu põllumajandusettevõtte, keskus, organisatsioon või muu loomade pidamise koht või ettevõtte.

(2) Kui Ametil on teavet, mis annab alust kahtlustada nõuete rikkumist, on tal õigus kontrollida kaubasaadetise ja veovahendi nõuetekohasust ka veo ajal.

(3) Kui kaubasaadetis toimetatakse teisest liikmesriigist Eestisse piiripunkti kaudu, kontrollitakse piiripunktis kaubasaadetisega kaasasolevaid dokumente.

(4) Põllumajandusettevõtte käesoleva seaduse tähenduses on EÜ Nõukogu direktiivi 90/425/EMÜ artikli 2 punktis 4 sätestatud põllumajandusettevõtte.

(5) Keskus või organisatsioon käesoleva seaduse tähenduses on EÜ Nõukogu direktiivi 90/425/EMÜ artikli 2 punktis 5 sätestatud keskus või organisatsioon.

(6) Ettevõtte käesoleva seaduse tähenduses on EÜ Nõukogu direktiivi 89/662/EMÜ artikli 2 punktis 3 sätestatud ettevõtte.

§ 7. Import ja eksport

(1) Impordi all käsitatakse käesolevas seaduses loomade ja loomsete saaduste:

- 1) toimetamist ühendusevälisest riigist Euroopa Liidu territooriumile vabasse ringlusse lubamiseks EÜ Nõukogu määruse 2913/92/EMÜ artikli 79 tähenduses;
- 2) toimetamist ühest ühendusevälisest riigist samasse või teise ühendusevälisesse riiki läbi Euroopa Liidu territooriumi (edaspidi *transiit*);
- 3) toimetamist ühendusevälisest riigist Euroopa Liidu territooriumil asuvasse vabatsooni, vabalattu või tollilattu;
- 4) toimetamist ühendusevälisest riigist Euroopa Liidu territooriumile muul eesmärgil.

(2) Ekspordi all käsitatakse käesolevas seaduses loomade ja loomsete saaduste vedu Euroopa Liidust ühendusevälisesse riiki EÜ Nõukogu määruse 2913/92/EMÜ artikli 161 tähenduses.

§ 8. Importimisel veterinaar- ja zootehnilise kontrolli alla kuuluvad loomad ja loomsed saadused ning kontrolli tegemise koht

(1) Importimisel kuuluvad veterinaar- ja zootehnilise kontrolli alla Euroopa Komisjoni otsuse 2002/349/EÜ, millega kehtestatakse piiripunktis veterinaarkontrolli alla kuuluvate kaupade loetelu (EÜT L 121 08.05.2002, lk 6–30), lisa loetletud loomad ja loomsed saadused ning Euroopa Komisjoni määruse 136/2004/EÜ lisa IV loetletud taimsed saadused.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kauba importimisel kontrollitakse selle nõuetekohasust piiripunktis.

(3) Piiripunkt käesoleva seaduse tähenduses on ühendusevälisest riigist saabuva kaubasaadetise üle veterinaar- ja zootehnilise kontrolli tegemiseks nõuetekohaseks tunnustatud kas Eesti ja ühendusevälise riigi vahelisel piiril, sadamas või lennujaamas (edaspidi *Euroopa Liidu välispiir*) asuv punkt.

(4) Külmutatud ja sügavkülmutatud tuunikala, millel pea ja siseelundid on eraldamata, nõuetekohasust võib kontrollida kaubasaadetise sihtkoha ettevõttes, kui:

- 1) sihtkoha ettevõtte on toiduseaduse kohaselt tunnustatud sellise loomse toidu käitlemiseks;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud ettevõtte ei asu kaugemal kui 75 km sellest piiripunktist, mille kaudu kaubasaadetis imporditi;
- 3) käesolevas lõikes nimetatud kaup veetakse piiripunktist käesoleva lõike punktis 1 nimetatud ettevõttesse tolli järelevalve alla Euroopa Komisjoni määruses 2454/93/EMÜ, millega kehtestatakse rakendussätted EL Nõukogu määrusele 2913/1992/EMÜ, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1–766), nimetatud korra T5 kohaselt.

§ 9. Lemmikloomade suhtes kohaldatavad sätted

(1) Käesolevat seadust ei kohaldata lemmikloomade suhtes, kes liiguvad liikmesriikide vahel koos füüsilise isikuga ja tema vastutusel mittekaubanduslikul eesmärgil.

(2) Lemmikloomade suhtes, kes liiguvad liikmesriikide vahel koos füüsilise isikuga ja tema vastutusel mittekaubanduslikul eesmärgil, kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määrust 998/2003/EÜ, millega kehtestatakse nõuded looma tervisele lemmikloomade mittekaubanduslikul eesmärgil liikumisel (ELT L 146, 13.06.2003, lk 1–9).

(3) Ühendusevälisest riigist Eestisse on lubatud lemmikloomi tuua Euroopa Liidu välispiiril asuvate riigipiiri seaduse (RT I 1994, 54, 902; 1997, 77, 1315; 1999, 25, 365; 2000, 86, 550; 2001, 23, 126; 2002, 58, 363; 63, 387; 90, 516; 102, 599; 2003, 23, 138; 26, 156; 51, 350; 88, 591; 2004, 2, 4; 24, 164) alusel rahvusvaheliseks liikluseks, sealhulgas reisijatele, avatud piiripunktide kaudu Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 998/2003/EÜ artiklis 12 nimetatud juhul ning sellisel juhul on järelevalvet teostav pädev asutus Maksu- ja Tolliamet.

2. peatükk VETERINAARNÕUDED KAUPLEMISEL, IMPORTIMISEL JA EKSPORTIMISEL

1. jagu Veterinaarnõuded kauplemisel

§ 10. Veterinaarnõuded loomade ja loomsete saadustega kauplemisel

(1) EÜ Nõukogu direktiivi 90/425/EMÜ lisan A loetletud direktiividega hõlmatud loom ja toiduks mittekasutatav loomne saadus ning EÜ Nõukogu direktiivi 89/662/EMÜ lisan A loetletud direktiividega hõlmatud loomne toit, millega kaubeldakse, peab olema veterinaarnõuete kohane. Aretusloom ja aretusmaterjal peavad olema ka aretusnõuete kohased.

(2) Kauplemisel veterinaar- ja zootehnilise kontrolli alla kuuluvate loomade ja veterinaarkontrolli alla kuuluvate loomsete saaduste kohta esitavad veterinaarnõuded kehtestab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud Euroopa Liidu õigusaktide ning teiste asjakohaste Euroopa Liidu õigusaktide nõudeid arvestades põllumajandusminister loomade ja loomsete saaduste liikide kaupa.

(3) EÜ Nõukogu direktiivi 90/425/EMÜ lisan B nimetatud loom, toiduks mittekasutatav loomne saadus ning EÜ Nõukogu direktiivi 89/662/EMÜ lisan B nimetatud loomne toit peavad kauplemisel olema sihtkohaliikmesriigi esitatavate nõuete kohased. Amet teavitab Euroopa Komisjoni ja teiste liikmesriikide pädevaid asutusi Eesti kehtestatud veterinaarnõuetest eelmainitud loomade ja loomsete saadustega kauplemisel.

§ 11. Veterinaarnõuded loomade ja toiduks mittekasutatavate loomsete saadustega kauplemisel

(1) Looma ja toiduks mittekasutatava loomse saadusega kauplemisel peavad loom ja toiduks mittekasutatav loomne saadus vastama järgmistele tingimustele:

1) loom on pärit põllumajandusettevõttest, keskusest või organisatsioonist, mis on regulaarse riikliku veterinaarjärelevalve all;

2) loom, välja arvatud paljundusmaterjal, on identifitseeritud ja registreeritud riiklikus põllumajandusloomade registris loomatauditõrje seaduse (RT I 1999, 57, 598; 2002, 13, 80; 61, 375; 63, 387; 96, 566; 2004, 19, 135) §-s 11 ettenähtud korras ning tema päritolu- või transiitpõllumajandusettevõtet, keskust või organisatsiooni on võimalik tuvastada;

3) looma ja toiduks mittekasutatava loomse saadusega on tema veol kuni sihtkohani kaasas EÜ Nõukogu direktiivi 90/425/EMÜ lisan A nimetatud asjakohases direktiivis ettenähtud sertifikaat või kaubasaadetisega kaasasolev muu dokument. Käesoleva seaduse § 10 lõikes 3 nimetatud loomade ja toiduks mittekasutatavate loomsete saaduste puhul peab kaasas olema sihtkoha-liikmesriigi nõutav sertifikaat või kaubasaadetisega kaasasolev muu dokument;

4) loom, kelle suhtes tulenevalt tema vastuvõtlikkusest loomataudile kohaldatakse selle loomataudi puhul ettenähtud tõrjemeetmeid (edaspidi *vastuvõtlik loom*), ning vastuvõtlikult loomalt pärinev paljundusmaterjal ja toiduks mittekasutatav loomne saadus on nende kohta esitatavate nõuete kohased;

5) kui loomi ja toiduks mittekasutatavaid loomseid saadusi veetakse eri sihtkohtadesse, on need jaotatud nii mitmeks kaubasaadetiseks, kui on sihtkohti. Iga kaubasaadetisega peab kaasas olema käesoleva lõike punktis 3 nimetatud sertifikaat või muu dokument.

(2) Teise liikmesriiki on keelatud saata loomataudi tõrjeprogrammi raames tapmiseks ettenähtud loomi ja nendelt loomadelt pärinevaid toiduks mittekasutatavaid loomseid saadusi. Samuti on keelatud saata teise liikmesriiki loomi ja toiduks mittekasutatavaid loomseid saadusi, mille turustamine Eestis on keelatud.

§ 12. Nõuded vastuvõtlike loomade päritolule ja vastuvõtlikelt loomadelt pärinevate toiduks mittekasutatavate loomsete saaduste päritolule

Vastuvõtlik loom ja temalt pärinev toiduks mittekasutatav loomne saadus ei tohi olla pärit:

1) põllumajandusettevõttest, keskusest või organisatsioonist või alalt või piirkonnast, mille suhtes kohaldatakse kooskõlas loomatauditõrje seadusega asjaomastele loomadele või nendelt pärinevatele loomsetele saadustele

eriti ohtliku loomataudi kahtluse, puhkemise või ennetamise ja leviku tõkestamise korral rakendatavate kaitsemeetmete tõttu kitsendusi;

2) põllumajandusettevõttest, keskusest või organisatsioonist või alalt või piirkonnast, mille suhtes Amet kohaldab muude kui eriti ohtliku loomataudi kahtluse, puhkemise või ennetamise ja leviku tõkestamise korral rakendatavate kaitsemeetmete tõttu kitsendusi;

3) põllumajandusettevõttest, mis ei vasta sihtkohaliikmesriigi nõutavatele garantiidele loomataudide suhtes, kui vastuvõtlikud loomad või nendelt pärinevad loomsed saadused on ette nähtud liikmesriigi põllumajandusettevõtte, keskuse või organisatsiooni jaoks, mis on saanud õiguse nõuda garantiisid EL Nõukogu direktiivi 64/432/EMÜ artikli 9 alusel või teiste samaväärsete Euroopa Liidu õigusaktide kohaselt, või kui vastuvõtlikud loomad või toiduks mittekasutatavad loomsed saadused on ette nähtud riigi jaoks, mille kogu territoorium või osa territooriumist on Euroopa Liidu õigusaktide alusel tunnistatud haigusest vabaks;

4) põllumajandusettevõttest, keskusest või organisatsioonist ja vajaduse korral riigi territooriumi osast, mis ei vasta ettenähtud lisagarantiidele, kui vastuvõtlikud loomad või nendelt pärinevad toiduks mittekasutatavad loomsed saadused on ette nähtud liikmesriigi või selle osa jaoks, mis on saanud õiguse nõuda lisagarantiisid EÜ Nõukogu direktiivi 64/432/EMÜ artikli 9 kohaselt või teiste samaväärsete Euroopa Liidu õigusaktide kohaselt.

§ 13. Nõuded loomsele toidule

(1) EÜ Nõukogu direktiivi 89/662/EMÜ lisa A nimetatud direktiividega hõlmatud loomne toit, millega kaubeldakse, peab olema Euroopa Liidu õigusaktides sihtkohaliikmesriigi suhtes selle loomse toidu päritolu, kontrolli, tervisemärgiga tähistamise ja märgistamise kohta kehtestatud nõuete kohane ning sellega peab olema kuni dokumentides osutatud sihtkoha vastuvõtjani jõudmiseni kaasas tervisesertifikaat, loomatervisesertifikaat või kaubasaadetisega kaasasolev muu dokument.

(2) Loomset toitu käitlev päritoluettevõtte tagab pideva enesekontrolli abil selle, et loomne toit on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuete kohane.

(3) Kui loomset toitu toimetatakse eri sihtkohtadesse, tuleb see jaotada nii mitmeks kaubasaadetiseks, kui on sihtkohti. Iga kaubasaadetisega peab kaasas olema käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtud dokument kuni kaubasaadetise jõudmiseni asjaomasel dokumendis nimetatud sihtkoha vastuvõtjani.

(4) Loomse toidu suhtes, mille kohta puuduvad ühtsed Euroopa Liidu reeglid, on Ametil õigus nõuda teise liikmesriigi päritoluettevõtelt Eestis kehtivate nõuete järgimist. Nõuetekohasuse kontrolli tagab päritoluriigi pädev asutus. Kui teise liikmesriigi pädev asutus esitab sellise nõude Eesti päritoluettevõttele, tagab Amet loomse toidu nõuetekohasuse kontrolli.

§ 14. Sihtkoha vastuvõtja

(1) Kaubasaadetise sihtkoha vastuvõtja on isik, kes on kaubasaadetisega kaasasoleval sertifikaadil või muul dokumendil näidatud loomi või loomseid saadusi sisaldava kaubasaadetise vastuvõtjana sihtkohas, sealhulgas isik, kes võtab loomi vastu loomatauditõrje seaduse § 15 lõike 1 tähenduses vahendaja ettevõttesse, kus kaubasaadetis osadeks jaotatakse, või ettevõttesse, mis ei ole alalise kohapealse veterinaarjärelevalve all.

(2) Sihtkoha vastuvõtja, kes loomi või loomseid saadusi sisaldavaid kaubasaadetisi vahendab või osadeks jaotab või kelle ettevõtte ei ole alalise kohapealse veterinaarjärelevalve all:

1) registreerib ennast enne sihtkoha vastuvõtjana tegutsemise alustamist Ametis;

2) peab arvestust saadud kaubasaadetiste üle;

3) teavitab Ametit kaubasaadetiste saamisest, kui Amet on nii määranud;

4) säilitab sertifikaate ja kaubasaadetisega kaasasolevaid muid dokumente veterinaarjärelevalve ametnikule tema nõudmisel esitamiseks vähemalt kuus kuud, kui Amet ei ole määranud pikemat tähtaega.

§ 15. Sihtkoha vastuvõtja kohustused

(1) Loomade ja toiduks mittekasutatavate loomsete saaduste sihtkoha vastuvõtja peab vajaliku kontrolli tegemiseks teavitama Ametit 24 tundi enne kaubasaadetise kavandatavat saabumist loomade ja toiduks mittekasutatavate loomsete saaduste lähte- ja sihtkohast, kaubasaadetise laadist ja eeldatavast saabumise ajast. Amet võib nõuda 48 tunnist etteteavitamise tähtaega. Eelnimetatud teavitamist ei nõuta hobuste puhul, kelle kohta on väljastatud nõuetekohane hobusepass ja kes on registreeritud EÜ Nõukogu direktiivi 90/427/EMÜ zootehniliste ja genealoogiliste tingimuste kohta, mis kehtivad ühenduses kabjalistega kauplemisel (EÜT L 224, 18.08.1990, lk 55–59), nõuete kohaselt.

(2) Loomse toidu sihtkoha vastuvõtja teavitab Ametit kaubasaadetisest üksnes Ameti nõudmisel ning määral, mis on vajalik kontrolli tegemiseks.

(3) Sihtkoha vastuvõtja peab enne loomi sisaldava kaubasaadetise jaotamist või enne kaubasaadetise turustamist kontrollima, et käesoleva seaduse § 11 lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud nõuded on täidetud, teavitama Ametit kõikidest avastatud puudustest või kõrvalekalletest ning isoleerima viimaste esinemise puhul loomad kuni veterinaarjärelevalve ametniku otsuse saamiseni.

(4) Kui loomne toit on ette nähtud ettevõttele, mis on alalise kohapealse veterinaarjärelevalve all, kontrollib veterinaarjärelevalve ametnik, et ettevõttesse võetaks vastu üksnes sellist loomset toitu, mis on kooskõlas EÜ Nõukogu direktiivi 89/662/EMÜ artikli 3 lõikes 1 tervisemärgi ja kaubasaadetisega kaasasolevate dokumentide suhtes sätestatud nõuetega. Käesoleva seaduse § 10 lõikes 3 nimetatud loomade ja loomsete saadustega peab kaasas olema dokument, mis tõendab, et need on Eestis esitatavate veterinaarnõuete kohased.

(5) Kui loomne toit on ette nähtud ettevõttele, kus see jaotatakse osadeks, või ühe ettevõtja mitmele ettevõttele või ettevõttele, mille üle puudub alaline kohapealne järelevalve, kontrollib sihtkoha vastuvõtja enne kaubasaadetise jaotamist või enne kaubasaadetise turustamist käesoleva seaduse § 13 lõikes 1 nimetatud tervisemärgi, sertifikaadi või kaubasaadetisega kaasasoleva muu dokumendi olemasolu ning teavitab Ametit kõikidest avastatud puudustest või kõrvalekalletest.

(6) Kui loomne toit on ette nähtud käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 nimetatud ettevõttele, peab EÜ Nõukogu direktiivi 89/662/EMÜ artikli 3 lõike 1 kohaselt olema kaubasaadetisega kaasas sertifikaat või muu dokument kuni kaubasaadetise jõudmiseni asjaomases dokumendis nimetatud sihtkoha vastuvõtjani. Kui kaubasaadetis veo käigus osaliselt maha laaditakse, antakse iga osa mahalaadimisel loomse toidu saajale tema nõudmisel asjakohase dokumendi koopia.

§ 16. Sihtkoha vastuvõtjana registreerimine

(1) Käesoleva seaduse § 14 lõikes 2 nimetatud isik esitab enda sihtkoha vastuvõtjana registreerimiseks Ameti kohalikule asutusele sellekohase teate, milles näitab ära kaubasaadetise laadi.

(2) Ameti kohaliku asutuse juht registreerib isiku sihtkoha vastuvõtjana teate saamisest arvates 14 päeva jooksul.

(3) Isiku sihtkoha vastuvõtjana registreerimise kohta koostatakse haldusakt, milles Amet kaubasaadetise laadi arvestades määrab isiku sihtkoha vastuvõtjana tegutsemise üle teostatava järelevalve täpsemad tingimused. Amet teeb pistelist kontrolli, et veenduda nende kohustuste järgimises.

§ 17. Loomade paigutamine karantiini

(1) Karantiin käesoleva seaduse tähenduses on karja juurdetoodavate loomade pidamine karja ülejäänud loomadest eraldi kindlaksmääratud ajavahemiku vältel, millal selgitatakse diagnostiliste uurimiste abil loomade tervislik seisund ja tehakse vajaduse korral veterinaarprofülaktilised menetlused.

(2) Loomad paigutatakse karantiini, kui seda näevad ette käesoleva seaduse § 10 lõike 2 alusel kehtestatud veterinaarnõuded. Käesoleva seaduse § 10 lõike 2 alusel reguleerimata loomaliigi puhul paigutatakse loomad karantiini Ameti nõudmisel. Üldjuhul paigutatakse loomad karantiini nende sihtkohas.

(3) Loomi võib karantiinikeskusesse karantiini paigutada Ameti põhjendatud otsuse alusel. Selline karantiinikeskus loetakse kaubasaadetise sihtkohaks. Amet esitab sellise otsuse põhjendused Euroopa Komisjonile.

2. jagu

Veterinaarnõuded importimisel

§ 18. Loomade ja loomsete saaduste impordi tingimused

(1) Loomi või loomseid saadusi võib importida Euroopa Liidu õigusaktidega lubatud ühendusevälisest riigist või selle piirkonnast ning juhtudel, kui seda näeb ette Euroopa Liidu õigusakt, Euroopa Komisjoni poolt tunnustatud ettevõttest.

(2) Ametil on õigus teha Euroopa Liidu õigusaktides ettenähtud juhtudel otsus lubada importida teatud loomset toitu teatud ühendusevälisest riigist Eestisse (edaspidi *valikuline import*). Valikulise impordi rakendamise korral teavitab Amet sellest Euroopa Komisjoni ja teiste liikmesriikide pädevaid asutusi.

(3) Eestisse imporditavad loomad ja loomsed saadused peavad olema käesolevas seaduses esitatud asjakohaste veterinaarnõuete kohased. Aretusloom ja aretusmaterjal peavad olema ka neile esitatavate aretusnõuete kohased. Imporditavate loomade ja loomsete saaduste veterinaarnõuded ja aretuse suhtes esitatavad nõuded [kehtestab Euroopa Liidu õigusaktide nõudeid arvestades põllumajandusminister](#).

(4) Loomade ja loomsete saaduste importimisel peab kaubasaadetisega kaasas olema selle kaubasaadetise kohta väljaantud sertifikaadi originaal, mis on kooskõlas kaubasaadetisega kaasasolevate teiste dokumentidega ning mis on koostatud ühtsena ja parandusteta (välja arvatud muudatused, mis on pädeva asutuse järelevalveametniku allkirja ja pitsseriga kinnitatud) ning millel on pädeva asutuse järelevalveametniku allkiri, nimi ja ametikoht. Sertifikaat on kinnitatud pitsseriga, mille värv erineb dokumendi trükivärvist, ning on koostatud ühele kaubasaajale kaubasaadetise laadimise päeval.

(5) Loomade ja loomsete saaduste importimisel käesoleva seaduse § 7 lõike 1 punkti 1 tähenduses peab sertifikaadil kogu teave olema esitatud eesti keeles ja sihtkohariigi ühes ametlikus keeles.

(6) Võttes aluseks Euroopa Liidu õigusaktid, koostab Amet ühenduseväliste riikide või nende piirkondade ning tunnustatud ettevõtete loetelud impordiks lubatud loomade ja loomsete saaduste kaupa ning nendest riikidest käesoleva seaduse § 7 lõike 1 punkti 1 tähenduses imporditavate loomade ja loomsete saaduste sertifikaatide vormid ning avalikustab need oma veebilehel.

§ 19. Nõuded piiripunktile

(1) Loomi ja loomseid saadusi võib Eestisse importida üksnes Euroopa Komisjoni kehtestatud loetelus nimetatud piiripunktide kaudu.

(2) Piiripunktis peavad selle kaudu imporditavate loomade ja loomsete saaduste kontrollimiseks olema nõuetekohased tingimused.

(3) Piiripunkt peab asuma Euroopa Liidu välispiiril asetseva rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunkti vahetus läheduses tollikontrolli tsoonis kooskõlas EÜ Nõukogu määruse 2913/92/EMÜ artikli 38 lõike 1 punktide a ja b esimese alalõikega.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tingimust ei ole võimalik järgida piirkonna geograafiliste iseärasuste tõttu, nagu näiteks mahalaadimissildade ehitamise võimaluste puudumine või juurdepääsuteede puudumine, võib piiripunkt asuda teatud kaugusel rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunktist ning raudteetranspordi puhul esimeses riigipiirile järgnevas raudteejaamas tingimusel, et piiripunkt ei asu põllumajandusettevõtte vahetus läheduses.

(5) Piiripunktis peavad olema vajalikud ruumid ja vahendid järelevalvetoiminguteks. Veterinaarjärelevalve ametnikul on õigus saada piiripunktis selle seaduslikult valdajalt või omanikult, kui omanik ei ole valdaja, veterinaarkontrolli tegemiseks vajalikud tööohutus- ja töötervishoiunõuete kohased ruumid, võimaluse korral ka sisustatud bürooruumid tasuta kasutamiseks. Piiripunktis osutatavate kommunaalteenuste eest, välja arvatud sideteenused, tasub selle seaduslik valdaja või omanik, kui omanik ei ole valdaja.

(6) Nõuded loomade ja loomsete saaduste impordiks ettenähtud piiripunktile, piiripunktide lahtioleku ajad ning piiripunktide Euroopa Komisjoni loetellu kandmise ja sealt väljaarvamise alused, nõuded selleks tehtavale menetlusele ja menetluse korra [kehtestab Euroopa Liidu õigusaktide nõudeid arvestades Vabariigi Valitsus](#) .

§ 20. Piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnikud

(1) Piiripunktis teostavad vajalikke veterinaarjärelevalve toiminguid veterinaarjärelevalve ametnikud. Piiripunktis peab veterinaarkontrolli tegemiseks olema piisav arv veterinaarjärelevalve ametnikke. Piiripunkti tööd juhib seal asuva Ameti vastava struktuuriüksuse juhatajaks olev veterinaarjärelevalve ametnik (edaspidi *piiripunkti juhataja*), kes vastutab piiripunktis tehtava veterinaarkontrolli eest.

(2) Ameti peadirektor võib nimetada piiripunktis ametisse veterinaarjärelevalve ametniku abilise ja määrata tema pädevuse.

§ 21. Nõuded profülaktilise karantiini rakendamise suhtes

(1) Profülaktiline karantiin käesoleva seaduse tähenduses on karja juurdetoodavate loomade või ärilisel eesmärgil vabaks ringluseks imporditavate loomade pidamine eraldi karja ülejäänud loomadest kindlaksmääratud ajavahemiku vältel, millal selgitatakse diagnostiliste uurimiste abil loomade tervislik seisund ja tehakse vajaduse korral veterinaarprofülaktilised menetlused.

(2) Loomad paigutatakse profülaktilisse karantiini, kui see on ette nähtud käesoleva seaduse § 18 lõike 3 alusel kehtestatud imporditava looma impordi veterinaarnõuetes või Euroopa Liidu ühtsete nõuete puudumise korral sihtkohaliikmesriigi veterinaarnõuetes või kui seda nõuab piiripunkti juhataja riskianalüüsi tulemusena tehtud otsuse alusel.

(3) Ametil on vajaduse korral õigus nõuda kõigi imporditavate loomade paigutamist profülaktilisse karantiini. Profülaktilisse karantiini ei pea paigutama tapaloomi, kes imporditakse eesmärgiga saata nad viivitamata tapamajja tapmisele.

(4) Profülaktilist karantiini rakendatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud veterinaarnõuete kohaselt kas päritoluriigis või Euroopa Liidu territooriumil asuvas karantiinikeskuses või sihtkoha ettevõttes. Kui loom paigutatakse profülaktilisse karantiini piiripunkti juhataja otsuse alusel, rakendatakse profülaktilist karantiini sõltuvalt võimalikust ohust kas piiripunktis, sihtkoha ettevõttes või selle vahetus läheduses asuvas karantiinikeskuses. Euroopa Komisjon peab olema tunnistanud karantiinikeskuse nõuetekohaseks.

(5) Loomad paigutab profülaktilisse karantiini nende impordi eest vastutav isik veterinaarjärelevalve ametniku otsuse alusel.

(6) Nõuded loomade profülaktilise karantiini rakendamisele ja karantiinikeskustele kehtestab Euroopa Liidu õigusaktide nõudeid arvestades põllumajandusminister .

(7) Profülaktilise karantiini nõuetekohase rakendamise eest vastutab ja profülaktilise karantiiniga kaasnevad kulud katab loomade impordi eest vastutav isik.

3. jagu

Veterinaarnõuded eksportimisel

§ 22. Loomade ja loomsete saaduste ekspordi tingimused

(1) Eksporditavad loomad ja loomsed saadused peavad olema nende kauplemise kohta esitatavate ning ühendusevälise riigi esitatavate veterinaarnõuete kohased. Ekspordiks ettenähtud loomade ja loomsete saaduste ühest liikmesriigist teise toimetamine peab olema selle kohta esitatavate veterinaarnõuete kohane. Ekspordiks ettenähtud loomade ja loomsete saaduste liikmesriikidevahelise veo kohta esitatavad veterinaarnõuded kehtestab Euroopa Liidu õigusaktide nõudeid arvestades põllumajandusminister.

(2) Loomi ja loomseid saadusi võib eksportida kõigi rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunktide kaudu. Transiitkaubana imporditud loomi ja loomseid saadusi on lubatud eksportida üksnes käesoleva seaduse § 19 lõikes 1 nimetatud piiripunkti kaudu.

(3) Loomade ja loomsete saaduste eksportimisel peab nende vedu toimuma tollijärelevalve all kaubasaadetise suhtes ekspordi tolliprotseduuri kohaldamisest arvates kuni Euroopa Liidu territooriumilt väljumise kohani, välja arvatud juhul, kui vedu on katkestatud veterinaarjärelevalve ametniku otsuse alusel looma heaolu tagamise eesmärgil kiireloomulistel juhtudel.

(4) Eksporditavaid loomi ja loomseid saadusi, mis ei ole nende kohta esitatud nõuete kohased või mille kohta ei ole nõudeid esitatud, on läbi Eesti lubatud vedada üksnes Ameti loal.

3. peatükk

VETERINAARKONTROLLI PÕHIMÕTTED LOOMADE JA LOOMSETE SAADUSTEGA KAUPEMISEL NING NENDE IMPORTIMISEL

1. jagu

Veterinaarkontroll kauplemisel

§ 23. Loomade ja loomsete saaduste nõuetekohasuse veterinaarkontroll lähtekohas

(1) Amet kontrollib loomatauditõrje seadusest tulenevast järelevalve kohustusest sõltumata põllumajandusettevõtteid ning teisi kohti, kus loomi peetakse, nagu loomanäitused, -võistlused, -laadad ja -oksjonid, kogumiskeskused, keskused ja organisatsioonid, et teha kindlaks kauplemiseks ettenähtud loomade nõuetekohasus ja eelkõige nende identifitseeritavus vastavalt käesoleva seaduse § 11 lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatule.

(2) Amet kontrollib ettevõtteid loomatauditõrje seadusest ja toiduseadusest tulenevast järelevalve kohustusest sõltumata, et teha kindlaks kauplemiseks ettenähtud loomsete saaduste nõuetekohasus. Käesoleva seaduse § 10 lõikes 3 nimetatud loomsete saaduste ning valikulise impordi alusel Eestisse imporditud loomse toidu puhul teeb Amet kindlaks nende vastavuse sihtkohariigis esitatavatele nõuetele.

(3) Kui Ametil on teavet, mis annab alust kahtlustada, et loom või loomne saadus ei ole nõuetekohane, teeb Amet vajaliku kontrolli ja juhul, kui kahtlus leiab kinnitust, rakendab õigusaktides ettenähtud meetmeid, sealhulgas kitsendusi loomade liikumisele mittenõuetekohasest põllumajandusettevõttest, keskusest või organisatsioonist, vajaduse korral ka ettevõtte tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamist.

§ 24. Kaubeldavate loomade ja toiduks mittekasutatavate loomsete saaduste nõuetekohasuse tagamiseks meetmete rakendamine

(1) Amet rakendab vajalikke meetmeid, et järgitaks EÜ Nõukogu direktiivi 90/425 lisas A nimetatud direktiivides sätestatud järgmisi nõudeid:

1) looma ning toiduks mittekasutatava loomse saaduse omanik või rentnik järgib käesolevas seaduses ja loomatauditõrje seaduses sätestatud veterinaarnõudeid kõikidel käitlemisetappidel, aretuslooma ja aretusmaterjali puhul ka põllumajandusloomade aretuse seaduses (RT I 2002, 96, 566) sätestatud nõudeid;

2) loomi ning toiduks mittekasutatavaid loomseid saadusi kontrollitakse veterinaaria seisukohast vähemalt samaväärselt kui Eestis turustamise puhul, välja arvatud juhul, kui Euroopa Liidu õigusaktid näevad sihtkohariigi suhtes ette teisiti;

3) loomi veetakse veterinaar- ja loomakaitseõuete kohase veovahendiga ja loomade veo kohta esitatavate veterinaar- ja loomakaitseõuete kohaselt.

(2) Looma või toiduks mittekasutatava loomse saaduse kohta sertifikaadi või kaubasaadetisega kaasasoleva muu dokumendi väljastanud Ameti kohalik asutus edastab dokumendi väljaandmise päeval käesoleva seaduse § 2 lõikes 6 nimetatud arvutisüsteemi abil sihtkohaliikmesriigi pädevale asutusele ettenähtud andmed Euroopa Liidu õigusaktide nõudeid arvestades.

§ 25. Kaubeldava loomse toidu nõuetekohasuse tagamiseks meetmete rakendamine

Amet rakendab vajalikke meetmeid, et järgitaks järgmisi nõudeid:

1) loomse toidu käitleja järgib käesolevas seaduses ja teistes õigusaktides sätestatud nõudeid loomse toidu kõikidel käitlemisetappidel;

2) EÜ Nõukogu direktiivi 89/662/EMÜ lisas A nimetatud direktiivides märgitud loomset toitu kontrollitakse veterinaaria seisukohast vähemalt samaväärselt kui Eestis turustamise puhul;

3) teise liikmesriigi territooriumile ei saadeta EÜ Nõukogu direktiivi 89/662/EMÜ lisas B loetletud loomset toitu, kui seda ei ole Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 36 alusel võimalik oma territooriumil turustada.

§ 26. Loomade ja loomsete saaduste nõuetekohasuse veterinaarkontroll sihtkohas ja piiripunktis

(1) Amet kontrollib sihtkohas pisteliselt mittediskrimineerival viisil loomade ja toiduks mittekasutatavate loomsete saaduste vastavust EÜ Nõukogu direktiivi 90/425/EMÜ artiklis 3 esitatud nõuetele ning loomse toidu vastavust EÜ Nõukogu direktiivi 89/662/EMÜ artiklis 3 esitatud nõuetele.

(2) Kontrollimise käigus on Ameti järelevalveametnikul õigus võtta proove.

(3) Loomade ja loomsete saaduste veol piiripunkti kaudu ühest liikmesriigist teise kontrollib Amet piiripunktis kaubasaadetisega kaasasolevaid dokumente.

(4) Sihtkohas ja piiripunktis tehtava veterinaarkontrolli korra kehtestab Euroopa Liidu õigusaktide nõudeid arvestades põllumajandusminister . Määruses kehtestatakse ka nõuded inimese või looma tervisele ohlikuks või muul põhjusel mittenõuetekohaseks osutunud loomade ja loomsete saaduste edasiseks käitlemiseks ning mittenõuetekohasuse avastamisel rakendatavad meetmed.

§ 27. Sihtkoha veterinaarkontrolli otsus

(1) Kui sihtkohas või veo käigus tehtud kontrolli tulemusena on kindlaks tehtud, et loomad või loomsed saadused on inimese või looma tervisele ohlikud, teeb veterinaarjärelevalve ametnik põhjendatud otsuse paigutada loomad lähimasse karantiinikeskusesse või tappa nad, hävitada loomsed saadused või kasutada neid mõnel teisel õigusaktidega lubatud viisil.

(2) Amet teatab sihtkoha veterinaarkontrolli otsusest kauba saatjale või tema esindajale ning lähtekoha liikmesriigi pädevale asutusele otsuse tegemisest arvates viie tööpäeva jooksul posti teel väljastusteatega tähtkirjaga.

2. jagu

Veterinaarkontroll ühendusesisese transiidi korral

§ 28. Loomade ja loomsete saaduste nõuetekohasuse veterinaarkontroll ühendusesisese transiidi korral

(1) Ühendusesisese transiidina käsitatakse käesolevas jaos kaubasaadetise toimetamist läbi Eesti ühest liikmesriigist teise.

(2) Kui Ametil on teavet, mis annab alust kahtlustada kaubasaadetise või veotingimuste suhtes esitatud nõuete rikkumist, on tal õigus loomade ja loomsete saaduste ühendusesisese transiitveo ajal kontrollida kaubasaadetise ning veo nõuetekohasust.

(3) Kui veo ajal tehtud kontrolli tulemusena on kindlaks tehtud, et loomad või loomsed saadused on inimese või looma tervisele ohlikud, teeb veterinaarjärelevalve ametnik põhjendatud otsuse paigutada loomad lähimasse karantiinikeskusesse või tappa nad, hävitada loomsed saadused või kasutada neid mõnel teisel õigusaktidega lubatud viisil.

(4) Veoagse kontrolli tulemusena tehtud otsusest teatab Amet kauba saatjale või tema esindajale ning lähtekoha liikmesriigi pädevale asutusele otsuse tegemisest arvates viie tööpäeva jooksul posti teel väljastusteatega tähtkirjaga.

3. jagu

Veterinaarkontroll importimisel

§ 29. Veterinaarkontrolli korraldus importimisel

(1) Importida on lubatud üksnes käesolevas seaduses ettenähtud korras piiripunktis veterinaarkontrolli läbinud loomi ja loomseid saadusi. [Importimisel tehtava veterinaarkontrolli korra kehtestab Euroopa Liidu õigusaktide nõudeid arvestades põllumajandusminister.](#)

(2) Veterinaarkontrolli tegemiseks piiripunktis teavitab kaubasaadetise eest vastutav isik kavandatavast impordist vähemalt 24 tundi ette seda piiripunkti, mille kaudu kaubasaadetise import on kavandatud. Kavandatavast impordist teavitatakse loomade puhul Euroopa Komisjoni määruses 282/2004/EÜ, mis kehtestab ühendusevälisest riigist imporditavate loomade üle piiripunktis veterinaarkontrolli teostamise korra (ELT L 49, 19.02.2004, lk 11–24), sätestatud korras ning loomsete saaduste puhul Euroopa Komisjoni määruses 136/2004/EÜ sätestatud korras.

(3) Looma või loomse saaduse importimisel laeva või lennukiga esitab kaubasaadetise eest vastutav isik piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnikule lastimanifesti.

§ 30. Veterinaarkontrolli tegemise käik

(1) Sõltumata looma või loomse saaduse impordi eesmärgist teeb piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik piiripunktis veterinaarkontrolli käigus kaubasaadetise dokumentide, identsuse ja füüsilist kontrolli käesolevas seaduses sätestatud nõudeid arvestades. Juhendi piiripunktis loomade ja loomsete saaduste importimisel veterinaarkontrolli käigus kaubasaadetise dokumentide, identsuse ning füüsilise kontrolli tegemise kohta koostab Amet.

(2) Dokumentide kontroll käesoleva seaduse tähenduses on EÜ Nõukogu direktiivi 91/496/EMÜ, mis kehtestab imporditavate loomade üle teostatava veterinaarkontrolli põhimõtted (EÜT L 268, 24.09.1991, lk 56–68), artikli 2 lõike 2 punktis a ja EÜ Nõukogu direktiivi 97/78/EMÜ, mis kehtestab imporditavate loomsete saaduste üle teostatava veterinaarkontrolli põhimõtted (EÜT L 24, 30.01.1998, lk 9–30), artikli 2 lõike 2 punktis b sätestatud kontroll.

(3) Identsuse kontroll käesoleva seaduse tähenduses on EÜ Nõukogu direktiivi 91/496/EMÜ artikli 2 lõike 2 punktis b ja EL Nõukogu direktiivi 97/78/EMÜ artikli 2 lõike 2 punktis c sätestatud kontroll.

(4) Füüsiline kontroll käesoleva seaduse tähenduses on EÜ Nõukogu direktiivi 91/496/EMÜ artikli 2 lõike 2 punktis c ja EL Nõukogu direktiivi 97/78/EMÜ artikli 2 lõike 2 punktis d sätestatud kontroll.

(5) Piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik võib veterinaarkontrolli käigus vajaduse korral lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatud kontrollile teha täiendavat kontrolli.

§ 31. Piiripunktis veterinaarkontrolli tegemist tõendav dokument

(1) Veterinaarkontrolli käigus tehtud kontrollide tulemusena väljastab piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik loomsete saaduste kohta Euroopa Komisjoni määrusega 136/2004/EÜ ning loomade kohta Euroopa Komisjoni määrusega 282/2004/EÜ kinnitatud vormi kohase piiripunktis veterinaarkontrolli tegemist tõendava dokumendi.

(2) Veterinaarkontrolli tegemist tõendav dokument peab olema kaubasaadetisega kaasas seni, kuni kaubasaadetis jääb tollijärelevalve alla. Dokumendil peab olema viide asjaomasele tollidokumendile. Importimisel vabaks ringluseks lubamise korral peab dokument olema kaubasaadetisega kaasas kuni kaubasaadetise jõudmiseni käesoleva seaduse § 14 lõikes 1 nimetatud kaubasaadetise sihtkoha vastuvõtjani.

(3) Kui kaubasaadetis jaotatakse importimisel osadeks, väljastatakse veterinaarkontrolli tegemist tõendav dokument iga kaubasaadetise osa kohta ja see dokument peab olema kaubasaadetise osaga kaasas kuni käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ajani.

(4) Tolliametnikud võivad lubada kaubasaadetist importida, kui kaubasaadetis on läbinud veterinaarkontrolli, mille tulemusena on kaubasaadetis tunnustatud nõuetekohaseks ja selle kohta on väljastatud veterinaarkontrolli tegemist tõendav dokument, ning kui kaubasaadetise importija on tasunud ettenähtud tasu või taganud, et tasutakse veterinaarjärelevalve teostamise eest ettenähtud tasu veterinaarkorralduse seaduses sätestatud korras. Tolliametnik võib lubada kaubasaadetist käidelda üksnes veterinaarkontrolli tegemist tõendavas dokumendis ettenähtud tingimustel.

§ 32. Teabe edastamine loomsete saaduste puhul piiripunktis tehtud veterinaarkontrolli kohta

(1) Loomsete saaduste importimisel edastab piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik kaubasaadetise sihtkohas kaubasaadetise üle järelevalvet teostavale veterinaarjärelevalve ametnikule piiripunktis tehtud veterinaarkontrolli kohta teabe Euroopa Liidu liikmesriikide pädevaid asutusi ühendava arvutisüsteemi kaudu, kui:

- 1) imporditava kaubasaadetise sihtkohaks on Euroopa Liidu liikmesriik, millele on Euroopa Liidu õigusaktiga antud eristaatus, või selle piirkond;
- 2) imporditavast kaubasaadetisest võetud proovi analüüsi tulemus ei ole teada ajal, mil kaubasaadetis viiakse piiripunktist edasi;
- 3) tegemist on Euroopa Liidu õigusaktiga ettenähtud erieesmärgil lubatud impordiga;
- 4) tegemist on selle kaubasaadetise impordiga, mis on ühendusevälisest riigist Euroopa Liidu liikmesriiki tagasi saadetud.

(2) Loomsete saaduste transiidi lubamise korral teavitab piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik sellest veterinaarkontrolli tegemist tõendaval dokumendil kaubasaadetise ühendusevälisesse riiki toimetamiseks näidatud piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnikku ning kui transiit toimub läbi mõne teise liikmesriigi, siis selle liikmesriigi pädevat järelevalveasutust Euroopa Liidu liikmesriikide pädevaid asutusi ühendava arvutisüsteemi kaudu.

(3) Kui loomsete saaduste importimisel tehtud veterinaarkontrolli tulemusena on piiripunktis avastatud looma või inimese tervisele ohtlik kaubasaadetis, teavitab piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik viivitamata Euroopa Liidu liikmesriikide pädevaid asutusi ühendava arvutisüsteemi kaudu teiste liikmesriikide piiripunktide veterinaarjärelevalve ametnikke mittenõuetekohase kaubasaadetise päritolust ning kaubasaadetise mittenõuetekohaseks tunnistamise põhjusest.

§ 33. Teabe edastamine loomade puhul piiripunktis tehtud veterinaarkontrolli kohta

(1) Loomade importimisel edastab piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik kaubasaadetise sihtkohas kaubasaadetise üle järelevalvet teostavale veterinaarjärelevalve ametnikule piiripunktis tehtud veterinaarkontrolli kohta teabe Euroopa Liidu liikmesriikide pädevaid asutusi ühendava arvutisüsteemi kaudu, kui:

- 1) imporditava kaubasaadetise sihtkohaks on Euroopa Liidu liikmesriik, millele on Euroopa Liidu õigusaktiga antud eristaatus, või selle piirkond;
- 2) imporditavast kaubasaadetisest võetud proovi analüüsi tulemus ei ole teada ajal, mil kaubasaadetis viiakse piiripunktist edasi.

(2) Loomade transiidi lubamise korral edastab piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik selle kohta teabe veterinaarkontrolli tegemist tõendaval dokumendil näidatud loomade väljaveoks ettenähtud piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnikule ning kui transiit toimub läbi mõne teise liikmesriigi, siis selle liikmesriigi pädevale järelevalveasutusele Euroopa Liidu liikmesriikide pädevaid asutusi ühendava arvutisüsteemi kaudu.

(3) Kui loomade importimisel tehtud veterinaarkontrolli tulemusena on piiripunktis avastatud oht looma või inimese tervisele, teavitab piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik viivitamata Euroopa Liidu liikmesriikide pädevaid asutusi ühendava arvutisüsteemi kaudu teiste Euroopa Liidu liikmesriikide piiripunktide veterinaarjärelevalve ametnikke mittenõuetekohase looma päritolust ning kaubasaadetise mittenõuetekohaseks tunnistamise põhjusest.

(4) Kui on vaja teha imporditavate loomade veterinaarkontrolli nende veo ajal sihtkohta või nende sihtkohas, teavitab piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik sellest sihtkoha veterinaarjärelevalve ametnikku Euroopa Liidu liikmesriikide pädevaid asutusi ühendava arvutisüsteemi kaudu.

§ 34. Loomade ja loomsete saaduste impordi keelamise alused

Amet keelab loomade või loomsete saaduste impordi, kui piiripunktis tehtud veterinaarkontrolli tulemusena on kindlaks tehtud, et:

- 1) kaubasaadetis ei ole käesoleva seaduse § 18 lõike 3 alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuete kohane;
- 2) loomadel esineb inimese või looma tervisele ohtlikuks tunnistatud loomataud, loomadel kahtlustatakse selle esinemist või ohustatakse inimese või looma tervist muul moel;
- 3) Euroopa Liidu õigusaktide kohaselt ei ole kaubasaadetise päritoluriigist lubatud loomi või loomseid saadusi importida;
- 4) loomade tervislik seisund ei võimalda nende nõuetekohast vedu;
- 5) kaubasaadetisega kaasasolev sertifikaat või muu dokument ei ole Euroopa Liidu õigusaktidega kehtestatud nõuete kohane.

§ 35. Veterinaarjärelevalve loomsete saaduste üle kaubasaadetise liikumisel piiripunktist kaubasaadetise sihtkohta

(1) Euroopa Liidu õigusaktis ettenähtud juhul võetakse loomset saadust sisaldav kaubasaadetis veterinaarjärelevalve alla kogu kaubasaadetise piiripunktist kaubasaadetise sihtkohta liikumise ajaks. Sellist kaubasaadetist võib vedada piiripunkti veterinaarjärelevalve ametniku plommitud lekkekindlas veovahendis või konteineris. Käesoleva seaduse § 32 lõike 1 punktis 3 nimetatud juhul jääb kaubasaadetis Euroopa Komisjoni määruses 2454/93/EMÜ nimetatud korra T5 kohaselt tolli järelevalve alla kuni kaubasaadetise sihtkohta jõudmiseni.

(2) Veterinaarjärelevalve ametniku paigaldatud tõkend on kaubasaadetisele, veovahendile või konteinerile nende puutumata tagamiseks paigaldatud plomm. Ühele objektile võib panna mitu plommi.

(3) Plommiga kaitstud objektis asuva kaubasaadetise puutumata ning plommi rikkumata eest vastutab selle veovahendi või konteineri valdaja. Ameti loata plommi eemaldamine on keelatud. Plommi võib Ameti loata eemaldada ettenägematus olukorras veovahendis või konteineris veetava või hoitava kaubasaadetise säilimise tagamiseks.

(4) Amet võib aktsepteerida teise isiku või välisriigi pädeva asutuse pandud tõkendeid. Ameti aktsepteeritud tõkend on samaväärne tema pandud tõkendiga. Veterinaarjärelevalve ametnikul on õigus nõuda kaubasaadetise eest vastutava isiku juuresolekut plommi panemisel ja eemaldamisel.

(5) Plomm peab olema paigaldatud nii, et juurdepääs kaubasaadetisele ilma plommi rikkumata või veovahendile või konteinerile sissemurdmisjälgi jätmata ei ole võimalik. Plommi paigaldamise viis peab välistama plommi eemaldamise seda rikkumata. Plommi panemise kohta teeb veterinaarjärelevalve ametnik Euroopa Komisjoni määrusega 136/2004/EÜ ettenähtud dokumendile märke.

(6) Plommi purunemisest, kaotamisest või ettenägematus olukorras eemaldamisest, samuti sissemurdmisjälgedest või muudest kahjustustest plommiga kaitstud veovahendil või konteineril peab veovahendi või konteineri valdaja viivitamata Ametile teatama.

(7) Loomset saadust sisaldava veterinaarjärelevalve all oleva kaubasaadetise sihtkoha ettevõtte esindaja teavitab kaubasaadetise saabumisest viivitamata kaubasaadetise sihtkohas järelevalvet teostavat veterinaarjärelevalve ametnikku. Sihtkoha veterinaarjärelevalve ametnik teavitab kaubasaadetise saabumisest sihtkohta kaubasaadetise importimisel selle üle piiripunktis veterinaarjärelevalvet teostanud veterinaarjärelevalve ametnikku teate saamisest arvates 15 päeva jooksul.

§ 36. Veterinaarkontrolli tegemine transiidi korral

(1) Loomi või loomseid saadusi sisaldava kaubasaadetise transiit on lubatud järgmistel tingimustel:

- 1) kaubasaadetis pärineb sellisest ühendusevälisest riigist, kust on lubatud nende loomade või loomsete saaduste import Euroopa Liitu;
- 2) kaubasaadetis on sellega kaasasolevate dokumentide kohaselt ette nähtud transiidiks;
- 3) transiidi on eelnevalt heaks kiitnud selle piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik, mille kaudu toimetatakse kaubasaadetis Euroopa Liidu territooriumile;
- 4) kaubasaadetise eest vastutav isik on loomsete saaduste importi kavandades võtnud endale kohustuse, et kaubasaadetise ühendusevälisesse riiki importimise keelamise korral käideldakse kaupa üksnes käesolevas seaduses mittedõuetekohase loomse saaduse käitlemiseks kehtestatud nõuete kohaselt;
- 5) kaubasaadetise eest vastutav isik on loomade importi kavandades võtnud endale kohustuse, et kaubasaadetise ühendusevälisesse riiki importimise keelamise korral ei saadeta looma tagasi selle päritoluriiki läbi Euroopa Liidu territooriumi, kuid samal ajal järgitakse loomade veo suhtes Euroopa Liidus kehtestatud nõudeid.

(2) Kaubasaadetise transiitveol maantee-, raudtee- või sadamapiiripunkti kaudu jääb kaubasaadetis tolli järelevalve alla EÜ Nõukogu määruses 2913/92/EMÜ nimetatud protseduuri T1 kohaselt kuni kaubasaadetise toimetamiseni ühendusevälisesse riiki.

(3) Loomset saadust sisaldav kaubasaadetis tuleb Euroopa Liidu territooriumilt välja toimetada selleks ettenähtud piiripunkti kaudu 30 päeva jooksul pärast selle importimisel piiripunktis veterinaarkontrolli tegemist, välja arvatud juhtudel, kui geograafilistest iseärasustest tingituna on Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud teisiti.

§ 37. Veterinaarkontroll vabatsooni, vabalattu või tollilattu toimetamiseks mõeldud loomsete saaduste üle

(1) Loomseid saadusi on lubatud EÜ Nõukogu määruse 2913/92/EMÜ kohaselt importida ühendusevälisest riigist Euroopa Liidu territooriumil asuvasse vabatsooni, vabalattu või tollilattu tingimusega, et kaubasaadetise eest vastutav isik on importi kavandades esitanud piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnikule andmed:

- 1) kaubasaadetise toimetamise eesmärgi kohta (vabasse ringlusse lubamine või muu eesmärk);
- 2) loomsete saaduste vastavuse kohta impordinõuetele.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete põhjal ei ole võimalik kindlaks teha kaubasaadetise Euroopa Liitu toimetamise lõppeesmärki, loetakse kaubasaadetise ühendusevälisest riigist Euroopa Liitu toimetamise eesmärgiks kaubasaadetise vabasse ringlusse lubamine Euroopa Liidu territooriumil.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kaubasaadetise eest vastutav isik on kaubasaadetise kohta esitanud teadvalt valeandmeid, teeb piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik veterinaarkontrolli tegemist tõendavale dokumendile märke selle kohta, et kaubasaadetis tuleb saata tagasi päritoluriiki või hävitada.

(4) Veterinaarkontrolli tulemusena nõuetekohaseks tunnistatud loomsete saadused sobivad veterinaarsest seisukohast lähtuvalt vabasse ringlusse lubamiseks.

(5) Kaubasaadetis peab saabuma piiripunktist vabatsooni, vabalattu või tollilattu piiripunktis veterinaarkontrolli tegemisest arvates 30 päeva jooksul.

(6) Mittenõuetekohase kaubasaadetise vedu vabatsooni, vabalattu või tollilattu on lubatud üksnes tollijärelevalve all ja tolliametniku plommitud veovahendis.

(7) Kui loomsete saaduste toimetamisega vabatsooni, vabalattu või tollilattu võib kaasneda oht inimese või looma tervisele, võib piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik teha otsuse selle kohta, et kaubasaadetist ei lubata vabatsooni, vabalattu ega tollilattu.

§ 38. Mittenõuetekohaste loomsete saaduste toimetamine vabatsooni, vabalattu või tollilattu

(1) Veterinaarkontrolli tulemusena mittenõuetekohaseks tunnistatud loomsete saaduste vedu vabatsooni, vabalattu või tollilattu on lubatud üksnes järgmistel tingimustel:

1) kaubasaadetis pärineb sellisest ühendusevälisest riigist, kust kaubasaadetises sisalduvate loomsete saaduste import Euroopa Liitu on lubatud;

2) kaubasaadetis ladustatakse üksnes sellises vabatsoonis, vabalaos või tollilaos, mille Amet on tunnustanud sellise loomse saaduse ladustamiseks.

(2) Nõuded vabatsoonile, vabalaole või tollilaole, kus on lubatud käidelda mittenõuetekohaseks tunnistatud kaubasaadetisi, [kehtestab Euroopa Liidu õigusaktide nõudeid arvestades põllumajandusminister](#).

(3) Mittenõuetekohaseid loomseid saadusi on lubatud vabatsoonist, vabalaost või tollilaost toimetada üksnes ühendusevälisesse riiki või hävitamiseks või väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostava laeva varustamiseks. Mittenõuetekohaseid loomseid saadusi vabatsoonist, vabalaost või tollilaost teise vabatsooni, vabalattu või tollilattu toimetada ei ole lubatud.

(4) Kui mittenõuetekohaste loomsete saaduste toimetamisega vabatsooni, vabalattu või tollilattu võib kaasneda oht inimese või looma tervisele, võib piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik teha käesoleva seaduse § 37 lõikes 7 nimetatud otsuse.

§ 39. Veterinaarjärelevalve mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustava ettevõtte üle

(1) Piiripunktis tehtud veterinaarkontrolli tulemusena mittenõuetekohaseks tunnistatud loomset toitu on lubatud toimetada ühendusevälisest riigist väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostava laeva varustamiseks, kui:

1) kaubasaadetise eest vastutav isik on importi kavandades esitanud piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnikule käesoleva seaduse § 37 lõikes 1 nimetatud andmed;

2) kaubasaadetis pärineb sellisest ühendusevälisest riigist, kust kaubasaadetises sisalduvate mittenõuetekohaste loomsete saaduste import Euroopa Liitu on lubatud;

3) kaubasaadetist käideldakse üksnes ettevõttes, mille Amet on tunnustanud sellise loomse toidu käitlemiseks;

4) loomse toiduga on kaasas sertifikaat, veterinaarkontrolli tegemist tõendav dokument ja Euroopa Komisjoni otsuse 2000/571/EÜ, mis kehtestab veterinaarkontrolli korra vabatsooni, vabalattu või tollilattu ja väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavate laevade varustamiseks imporditavate mittenõuetekohaste loomsete saaduste suhtes (EÜT L 240, 23.09.2000, lk 14–18), lisas esitatud vormi kohane sertifikaat. Mitmest kaubasaadetisest koosneva kaubasaadetise kohta võib olla ühine Euroopa Komisjoni otsuse 2000/571/EÜ lisas esitatud vormi kohane sertifikaat.

(2) Väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostava laeva varustamiseks mõeldud mittenõuetekohast loomset toitu vabasse ringlusse ei lubata.

(3) Kaubasaadetise vedu piiripunktist mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustavasse ettevõttesse ning sellest ettevõtte sadamasse, kus mittenõuetekohane loomne toit laaditakse väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavale laevale, peab toimuma tollikontrolli all EÜ Nõukogu määruses 2913/92/EMÜ sätestatud protseduuri T1 kohaselt.

(4) Kui mittenõuetekohase loomse toidu toimetamisega väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostava laeva varustamiseks võib kaasneda oht inimese või looma tervisele, võib piiripunkti

veterinaarjärelevalve ametnik teha otsuse selle kohta, et kaubasaadetist ei lubata toimetada väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostava laeva varustamiseks.

§ 40. Nõuded väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva mitteduuetekohase loomse toiduga varustavale ettevõttele

(1) Nõuded ettevõttele, mis varustab väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva mitteduuetekohase loomse toiduga, kehtestab põllumajandusminister.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettevõtte asub vabatsoonis, vabalao või tollilao, peab selline ettevõtte olema ka käesoleva seaduse § 38 lõike 2 alusel kehtestatud nõuete kohane.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettevõtte puhul tuleb importi kavandades teavitada sellest ettevõtte üle järelevalvet teostavat veterinaarjärelevalve ametnikku ning veterinaarjärelevalve ametnikku, kes teostab järelevalvet selles sadamas, kus mitteduuetekohane loomne toit väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavale laevale laaditakse. Teavitada tuleb veetava mitteduuetekohase loomse toidu kogusest, selle lähetamise ning sihtkohta saabumise ajast ja kohast ning mitteduuetekohase loomse toidu saabumisest käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettevõtte lattu ning sadamasse, kus see laaditakse väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavale laevale.

§ 41. Mitteduuetekohase loomse saaduse ladustamiseks mõeldud vabatsooni, vabalao või tollilao tunnustamine ning mitteduuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustava ettevõtte tunnustamine

(1) Tunnustamine on menetlus, mille käigus hinnatakse ja kinnitatakse mitteduuetekohase loomse saaduse ladustamiseks mõeldud vabatsooni, vabalao või tollilao ning mitteduuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustava ettevõtte vastavust käesoleva seaduse § 38 lõike 2 ja § 40 lõike 1 alusel kehtestatud nõuetele.

(2) Käitleja kirjaliku taotluse alusel korraldab tunnustamise ja teeb asjakohase otsuse Amet. Mitteduuetekohase loomse saaduse ladustamiseks mõeldud vabatsooni, vabalao või tollilao ning mitteduuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustava ettevõtte tunnustamise menetluse korra kehtestab Vabariigi Valitsus .

(3) Ameti peadirektor või tema volitatud veterinaarjärelevalve ametnik kinnitab mitteduuetekohase loomse saaduse ladustamiseks mõeldud vabatsooni, vabalao ja tollilao ning mitteduuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustava ettevõtte vastavust käesoleva seaduse § 38 lõike 2 ja § 40 lõike 1 alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele tähtajatu tunnustamise otsusega.

(4) Kui vabatsoon, vabaladu, tolliladu või mitteduuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustav ettevõtte ei ole hindamistulemuste põhjal nõuetekohane, teda ei tunnustata.

(5) Ameti peadirektor või tema volitatud veterinaarjärelevalve ametnik teeb tunnustamise otsuse 20 tööpäeva jooksul pärast taotluse ning käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud tunnustamise menetluse korras nimetatud andmete ja dokumentide saamist. Otsustamistähtaega võib lisaasjaolude selgitamiseks pikendada kuni 40 tööpäevani. Tähtaja pikendamise kohta edastab järelevalveametnik taotluse esitajale posti teel kirjaliku teate. Tunnustamise otsus või tunnustamisest keeldumise otsus edastatakse taotluse esitajale posti teel otsuse tegemisest arvates viie tööpäeva jooksul.

(6) Tunnustamise otsus tunnistatakse kehtetuks, kui:

1) järelevalve tulemusena selgub, et mitteduuetekohase loomse saaduse ladustamiseks mõeldud vabatsoon, vabaladu, tolliladu või mitteduuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustav ettevõtte ei vasta käesoleva seaduse § 38 lõike 2 või § 40 lõike 1 alusel kehtestatud õigusakti nõuetele;

2) ohustatakse inimese või looma tervist;

3) mitteduuetekohase loomse saaduse ladustamiseks mõeldud vabatsooni, vabalao, tollilao või mitteduuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustava ettevõtte tegevus on lõppenud;

4) mitteduuetekohase loomse saaduse ladustamiseks mõeldud vabatsooni, vabalao, tollilao või mitteduuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustava ettevõtte eest vastutav isik esitab sellekohase taotluse.

(7) Tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamise ettepaneku teeb ettevõtte üle järelevalvet teostav veterinaarjärelevalve ametnik Ameti peadirektorile, kellel on õigus otsus kehtetuks tunnistada. Tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsus antakse mitteduuetekohase loomse saaduse ladustamiseks mõeldud vabatsooni, vabalao, tollilao või mitteduuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustava ettevõtte eest vastutavale isikule üle allkirja vastu või edastatakse viivitamata posti teel väljastusteatega.

(8) Mittenõuetekohase loomse saaduse ladustamiseks mõeldud vabatoonis, vabalaos, tollilaos või mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustavas ettevõttes, mille tunnustamise otsus tunnistati kehtetuks, tuleb käitlemine viivitamata lõpetada.

§ 42. Järelevalve ühendusevälisest riigist Euroopa Liitu tagasi saadetud Euroopa Liidu päritolu loomset saadust sisaldava kaubasaadetise üle

(1) Ühendusevälisest riigist Euroopa Liitu tagasi saadetud Euroopa Liidu päritolu loomset saadust sisaldavat kaubasaadetist on lubatud toimetada ühendusevälisest riigist Euroopa Liitu järgmistel tingimustel:

1) kaubasaadetisega on kaasas kas kaubasaadetise kohta väljastatud sertifikaadi originaal või selle väljaandnud järelevalveametniku kinnitatud sertifikaadi koopia koos põhjendusega kaubasaadetise tagasisaatmise kohta ning kaubasaadetise eest vastutava isiku või ühendusevälise riigi pädeva asutuse garantiikiri, milles kinnitatakse, et loomset saadust on ladustatud ja veetud nõuetekohastes tingimustes ning et seda saadust ei ole töödeldud;

2) kaubasaadetisega on plommitud konteineri puhul kaasas kaubasaadetise vedaja tõend selle kohta, et loomset saadust ei ole töödeldud ega kaubasaadetist maha laaditud;

3) piiripunktis on tehtud loomse saaduse veterinaarkontroll;

4) kaubasaadetis saadetakse Euroopa Liidus asuvasse loomse saaduse päritoluettevõttesse tagasi käesoleva seaduse §-s 35 sätestatud tingimuste kohaselt. Sellise kaubasaadetise ühendusesisene transiit on lubatud üksnes tingimusel, et seda lubab selle Euroopa Liidu liikmesriigi piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik, kuhu kaubasaadetis esimesena saabub, ja selle Euroopa Liidu liikmesriigi pädev asutus, kelle territooriumi see kaubasaadetis transiidina läbib.

(2) Kui kaubasaadetise kohta sertifikaadi väljastanud pädev asutus on nõus kaubasaadetise tagasisaatmisega selle päritoluettevõttesse ning käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, ei tohi piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik keelduda kaubasaadetise toimetamisest ühendusevälisest riigist tagasi Euroopa Liitu.

(3) Kaubasaadetise vedu tagasi loomse saaduse päritoluettevõttesse on lubatud Ameti järelevalve all lekkekindlas veovahendis või plommitud konteineris, mida teised järelevalveametnikud saavad avada.

§ 43. Veterinaarkontroll seaduse § 10 lõikes 3 nimetatud loomade ja nende loomade üle, kelle kohta on kehtestatud veterinaarnõuded kauplemisel, kuid puuduvad veterinaarnõuded nende päritoluriigist importimise suhtes

(1) Kui käesoleva seaduse § 10 lõikes 3 nimetatud imporditavate loomade sihtkohariik on Eesti Vabariik, tuleb kõikide loomade veterinaarkontroll teha piiripunktis.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loomade sihtkohariik on muu Euroopa Liidu liikmesriik, tuleb kõikide loomade veterinaarkontroll teha piiripunktis või kui on olemas asjakohane kokkulepe Ameti, sihtkohariigi pädeva asutuse ning toimetamise korral läbi teise Euroopa Liidu liikmesriigi selle liikmesriigi pädeva asutuse vahel, siis dokumentide ja identsuse kontroll piiripunktis ning füüsiline kontroll sihtkoha ettevõttes.

(3) Nende loomade import, kelle kohta on kehtestatud veterinaarnõuded kauplemisel, kuid puuduvad veterinaarnõuded nende päritoluriigist importimise suhtes, on lubatud üksnes järgmistel tingimustel:

1) aretuse või tootmise eesmärgil imporditavad veised, sead, kitsed ja lambad on viibinud päritoluriigis vähemalt kuus kuud või nooremad kui kuue kuu vanused loomad on sündinud päritoluriigis;

2) tapamajja tapmiseks imporditavad veised, sead, kitsed ja lambad on viibinud päritoluriigis vähemalt kolm kuud või nooremad kui kolme kuu vanused loomad on sündinud päritoluriigis;

3) kõik imporditavad loomad on läbinud veterinaarkontrolli piiripunktis;

4) kõiki imporditavaid loomi on hoitud piiripunktis või karantiinikeskuses, kuni veterinaarkontrolli tulemusena on loomad tunnistatud seda liiki looma kohta kauplemisel esitatavate nõuete kohaseks;

5) loomad on veterinaarjärelevalve all alates piiripunktis veterinaarkontrolli tegemisest kuni nende jõudmiseni sihtkoha ettevõttesse.

(4) Aretuse või tootmise eesmärgil imporditavaid loomi hoitakse sihtkoha põllumajandusettevõttes veterinaarjärelevalve all seni, kuni on tagatud, et looma edasise liikumise lubamine ei ohusta teisi loomi. Kui loomad saadetakse sihtkoha tapamajja, järgitakse tapamajas toiduseaduses ja loomakaitseaduses (RT I 2001, 3, 4; 13, 78; 2002, 61, 375; 63, 387; 96, 566) ning nende alusel kehtestatud õigusaktides loomade tapmise kohta kehtestatud nõudeid.

§ 44. Mittenõuetekohane kaubasaadetis

(1) Käesolevas paragrahvis ei käsitata mittenõuetekohaste loomsete saadustena käesoleva seaduse §-des 38 ja 39 nimetatud loomseid saadusi.

(2) Imporditavad loomad ja loomsed saadused tunnistatakse mittenõuetekohaseks ning nende edasine käitlemine peatatakse, kui need on sattunud Eesti territooriumile ilma veterinaarkontrolli läbimata või kui

imporditav kaubasaadetis on piiripunktis tehtud veterinaarkontrolli tulemusena tunnistatud mittenõuetekohaseks. Loomade puhul peatatakse nende edasine vedu piiripunkti või karantiinikeskusest.

(3) Mittenõuetekohase kaubasaadetise puhul teeb piiripunkti veterinaarjärelevalve ametnik veterinaarkontrolli tegemist tõendavale dokumendile märke selle kohta, et kaubasaadetis tuleb saata tagasi päritoluriiki või hävitada. Loomade puhul tuleb kooskõlastatult loomade eest vastutava isikuga loomi sööta ja joota ning vajaduse korral ravida, paigutada nad karantiini või võimaluse korral saata tagasi nende päritoluriiki. Kui puudub võimalus loomade karantiini paigutamiseks või tagasisaatmiseks nende päritoluriiki, võib loomad saata tapmisele.

(4) Loomset saadust sisaldav kaubasaadetis tuleb saata tagasi selle päritoluriiki tagasisaatmise otsuse tegemisest arvates 60 päeva jooksul kaubasaadetise eest vastutava isikuga kokkulepitud piiripunkti kaudu, kasutades sama liiki veovahendit, millega kaubasaadetis importimiseks piiripunkti veeti. Kui tegemist on terviseohtliku loomse saadusega, saadetakse piiripunkti veterinaarjärelevalve ametniku korraldusel kaubasaadetis viivitamata tagasi selle päritoluriiki.

(5) Kui loomset saadust sisaldavat kaubasaadetist ei ole võimalik selle päritoluriiki tagasi saata või kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud 60-päevane tähtaeg on möödunud või kui kaubasaadetise eest vastutav isik annab selle hävitamiseks kohe loa, hävitatakse kaubasaadetis Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruses 1774/2002/EÜ ettenähtud nõuete kohaselt või käideldakse seda veterinaarjärelevalve all muul viisil nii, et see ei ohusta inimese või looma tervist.

(6) Piiripunktis tehtud veterinaarkontrolli tulemusena mittenõuetekohaseks tunnistatud ning looma või inimese tervisele otseselt ohtliku loomse saaduse liigi, laadi ja päritolu kohta esitab Amet andmed Euroopa Komisjonile ning teeb piiripunktis edaspidi rangemat veterinaarkontrolli kõigi sama liiki, laadi ja päritolu loomset saadust sisaldavate kaubasaadetiste suhtes.

4. peatükk

VETERINAARJÄRELEVALVE VÄRSKE KALA JA ESMATÖÖDELDED KALANDUSTOODETE IMPORTIMISEL

§ 45. Värske kala ja esmatöödeldud kalandustoodete importimisel teostatav veterinaarjärelevalve

(1) Värske kala ja esmatöödeldud kalandustoodete importimisel teostatava järelevalve suhtes kohaldatakse üksnes käesolevas peatükis sätestatud nõudeid.

(2) Esmatöödeldud kalandustoodete käesoleva seaduse tähenduses on kala, mis on kalalaeva pardal puhastatud, sorteeritud, jahutatud või roogitud või muul sellesarnasel viisil töödeldud.

(3) Ameti peadirektor võib määrata värske kala ja esmatöödeldud kalandustoodete üle järelevalvet teostama järelevalveametniku, kes ei pea olema veterinaararsti haridusega, kuid kes on pädev hindama imporditava värske kala ja esmatöödeldud kalandustoodete nõuetekohasust.

(4) Värske kala ja esmatöödeldud kalandustoodete importimisel teostatakse järelevalvet toiduseaduse § 26 lõike 4 alusel kehtestatud erihügieeni eeskirjades sätestatud nõuete täitmise üle sellises kaubandusliku meresõidu ülesannetega sadamas sadamaseaduse (RT 1997, 77, 1315; 1999, 88, 805 ja 531; 2002, 1, 1; 42, 267; 58, 363; 61, 375; 63, 387; 88, 591 ja 594; 2004, 24, 164) tähenduses, kus toimub kala vastuvõtt kalalaevadelt.

5. peatükk

TÕENDAMINE

§ 46. Nõuetekohasust tõendav sertifikaat

(1) Nõuetekohasust tõendava sertifikaadi tüübi ja vormi ning tõendava ametniku allkirjastatava sertifikaadil oleva teksti loomade ja loomsete saaduste kaupa kehtestab Euroopa Liidu õigusaktide nõudeid arvestades Ameti peadirektor. Amet avalikustab sertifikaadid oma veebilehel.

(2) Käesoleva seaduse § 10 lõikes 3 nimetatud juhul väljastatakse nõuetekohasust tõendav sertifikaat sihtkohaliikmesriigi esitatavate nõuete alusel.

(3) Sertifikaadi koostab Ameti kohaliku asutuse veterinaarjärelevalve ametnik, kelle järelevalve alla kuulub ettevõtte, põllumajandusettevõtte, keskus või organisatsioon, kust pärineb loom või loomne saadus, mille nõuetekohasust tõendatakse.

§ 47. Nõuded tõendavale ametnikule

(1) Sertifikaadi väljaandmise õigus on Ameti kohaliku asutuse juhi poolt selleks volitatud veterinaarjärelevalve ametnikul ja õigusaktidega ettenähtud juhtudel ka teistel Ameti järelevalveametnikel (edaspidi *tõendav ametnik*).

(2) Tõendaval ametnikul peavad olema vajalikud teadmised õigusaktidega kehtestatud nõuetest tõendatavate loomade või loomsete saaduste kohta.

(3) Tõendav ametnik peab olema informeeritud reeglitest, mida tuleb järgida sertifikaatide koostamisel ja väljastamisel, ning olema teadlik vajaduse korral enne tõendamist tehtavate järelepärimiste, testide või uurimiste laadist ja ulatusest.

§ 48. Tõendamise tingimused

(1) Tõendav ametnik ei tohi tõendada andmeid, mille kohta tal endal ei ole teadmisi või mida tal ei ole võimalik kindlaks teha.

(2) Tõendav ametnik ei tohi allkirjastada täitmata või puudulikult täidetud sertifikaati või sertifikaati loomade ja loomsete saaduste kohta, mida ta ei ole kontrollinud või mille kontrollimiseks ta ei ole pädev. Kui tõendav ametnik kirjutab sertifikaadile alla teise sertifikaadi või muu dokumendi alusel, peab see dokument olema tema valduses enne sertifikaadi allkirjastamist.

(3) Tõendaval ametnikul on õigus sertifikaadi koostamisel kasutada andmeid:

- 1) mille on kindlaks teinud teine isik, kellele Ameti kohaliku asutuse juht on andnud sellekohase volituse ja kes tegutseb veterinaarjärelevalve ametniku kontrolli all, tingimusel, et ta võib veenduda andmete täpsuses, või
- 2) mis on saadud järelevalve programmide raames või ametlikult kinnitatud kvaliteedi tagamise süsteemi või riikliku loomatauditõrje programmi kaudu.

§ 49. Meetmed tõendamise terviklikkuse tagamiseks

(1) Amet rakendab vajalikke meetmeid, et tagada sertifikaatide terviklikkus.

(2) Ameti kohaliku asutuse juht tagab, et:

- 1) tõendaval ametnikul on staatus, mis tagab tema erapooletuse ja otsese ärihuvi puudumise selle ettevõtte, põllumajandusettevõtte, keskuse või organisatsiooni vastu, kust pärineb loom või loomne saadus, mille nõuetekohasust tõendatakse;
- 2) tõendav ametnik on teadlik iga tema allkirjastatava sertifikaadi sisu tähtsusest.

(3) Sertifikaat koostatakse vähemalt eesti keeles ja ühes sihtkohaliikmesriigi ametlikus keeles.

(4) Looma või loomse saaduse kohta tõendava ametniku väljastatud sertifikaadi koopiat säilitatakse Ameti kohalikus asutuses kolm aastat sertifikaadi väljaandmisest arvates. Koopiaid säilitatakse eraldi loomade ja loomsete saaduste liikide ning sertifikaadid väljastanud ametnike kaupa.

§ 50. Tõendamise kontroll

(1) Amet teeb kontrole ning rakendab teisi vajalikke meetmeid, et takistada võltsitud või ebaõige sertifikaadi väljaandmist, valmistamist või kasutamist.

(2) Amet teeb kontrole ning rakendab teisi meetmeid, et karistada võltsitud või ebaõige sertifikaadi väljaandmisega seotud isikut. Sellise meetmena võib tõendava ametniku ajutiselt vabastada tõendamisega seotud kohustustest kuni uurimise lõpetamiseni.

(3) Kui tõendav ametnik on teadvalt rikkunud tõendamise tingimusi, rakendab Ameti kohaliku asutuse juht meetmeid, et ametnik ei saaks süütegu korrata, sealhulgas võib ta võtta tõendavalt ametnikult õiguse sertifikaate väljastada.

(4) Kui isik on võltsinud sertifikaati, kasutanud võltsitud sertifikaati või muutnud sertifikaadi andmeid, rakendab Ameti kohaliku asutuse juht meetmeid, et isik ei saaks süütegu korrata, sealhulgas võib ta edaspidi vajaduse korral keelduda sertifikaadi väljastamisest kõnealusele isikule.

6. peatükk

OHUTUSMEETMED

§ 51. Loomataudi leviku tõkestamiseks rakendatavad ohutusmeetmed

(1) Lisaks loomatauditõrje seaduse § 42 alusel toimuvale teavitamisele teavitab Amet Euroopa Komisjoni ja teiste liikmesriikide pädevaid asutusi viivitamata zoonoosidest, haiguspuhangutest või muudest asjaoludest, mis võivad ohustada looma või inimese tervist.

(2) Amet rakendab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ohu korral viivitamata loomatauditõrje seaduses ja selle alusel koostatud tauditõrje eeskirjades või nende puudumisel Euroopa Liidu õigusaktides ettenähtud või rahvusvaheliselt tunnustatud tõrjemeetmeid. Eelkõige tuleb määrata õigusaktides ettenähtud puhvertsoonid ning rakendada muid loomataudi leviku tõkestamiseks vajalikke meetmeid. Puhvertsoonina käsitatakse ohustatud tsooni ja järelevalvetsooni loomatauditõrje seaduse tähenduses.

(3) Kui Amet teeb käesoleva seaduse §-s 26 nimetatud kontrolli käigus kindlaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ohu olemasolu või kui Ametil on teavet, et kaubasaadetus tuleb ohupiirkonnast, on tal õigus nõuda täiendavate ettevaatusabinõude rakendamist, sealhulgas loomade karantiini paigutamist.

(4) Kuni Euroopa Komisjon ei ole rakendanud asjakohaseid meetmeid, kohaldab Ameti peadirektor vajaduse korral ajutisi ohutusmeetmeid asjaomaste ettevõtete, põllumajandusettevõtete, keskuste või organisatsioonide suhtes või õigusaktidega ettenähtud puhvertsooni suhtes. Amet teavitab rakendatud ohutusmeetmetest viivitamata Euroopa Komisjoni ja teiste liikmesriikide pädevaid asutusi.

(5) Kui riigis või selle piirkonnas, kust imporditavad loomad või loomsed saadused on pärit, ilmneb või levib rahvusvaheliselt teatamiskohustuslikuks tunnistatud loomataud, zoonoos või muu haigus või looma või inimese tervist ohustav asjaolu, on Ameti peadirektoril õigus viivitamata peatada loomade või loomsete saaduste import kõnealusest riigist või selle piirkonnast või piirata loomade või loomsete saaduste edasist kasutamist. Kehtestatud piirangud tuleb viivitamata avalikustada Ameti veebilehel ning teavitada nendest selle riigi pädevat järelevalveasutust.

7. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 52. Järelevalveametnikud

(1) Ameti järelevalveametnikud teostavad oma pädevuse piires järelevalvet nende isikute tegevuse üle, kes on kohustatud täitma loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi kohta kehtestatud veterinaarnõudeid ning aretuslooma ja aretusmaterjali puhul ka aretuse nõudeid.

(2) Oma ülesandeid täites teevad järelevalveametnikud koostööd teiste täidesaatva riigivõimu asutustega.

§ 53. Järelevalveametniku õigused ja kohustused

(1) Järelevalveametnikul on õigus isiku, kelle tegevuse üle ta järelevalvet teostab, juuresolekul takistamatult kontrollida käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete järgimist ettevõtte territooriumil ja ehitistes ning võtta tasuta proove.

(2) Järelevalveametnikul on õigus nõuda isikult väljavõtteid ja koopiaid asjakohastest dokumentidest ning muud järelevalveks vajalikku kirjalikku ja suulist teavet, teha vaatlusi ja talletada nende tulemusi, kasutades selleks isiku või tema esindaja teadmisel järelevalveasutuse ettenähtud tehnilisi vahendeid.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud õigustele on järelevalveametnikul õigus:

- 1) nõuda kaubeldava looma või loomse saadusega seotud andmeid, dokumente ja muud materjali;
- 2) tutvuda järelevalveobjektiga;
- 3) saada kirjalikke ja suulisi seletusi;
- 4) järelevalve teostamiseks siseneda isiku, kelle üle järelevalvet teostatakse, juuresolekul tema kasutuses olevasse ruumi või territooriumile ja seal viibida;
- 5) teha ettekirjutus rikkumise lõpetamiseks, edasiste rikkumiste ärahoidmiseks ja rikkumisega tekitatud tagajärgede kõrvaldamiseks.

(4) Järelevalveametnik ei avalikusta talle järelevalve ajal teatavaks saanud avalikustamisele mittekuuluvat teavet. Teave tuleb avalikustada, kui see avalikustamata jätmise korral ohustaks inimese tervist või keskkonda.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud õigused on ka Euroopa Komisjoni eksperdil Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud nõuete täitmise kontrollimisel.

§ 54. Proovid ja nende analüüsimine

Järelevalvetoiminguid tehes on järelevalveametnikul õigus käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks võtta isiku kulul vajalikus koguses proove laboratoorseks analüüsimiseks.

§ 55. Järelevalvetoimingud

(1) Amet tagab koostöös teiste riigi- või kohaliku omavalitsuse asutustega, et tema järelevalveametnikud on võimelised teostama ettenähtud järelevalvetoiminguid ja eelkõige:

- 1) kontrollima loomade puhul põllumajandusettevõtteid, keskusi või organisatsioone ja neis kasutatavat sisseseadet, veovahendeid ning loomade märgistamist ja identifitseerimist;
- 2) kontrollima loomse toidu puhul käitlemisettevõtteid või nende osi, kontoriruumi, laboratoriruumi, neis kasutatavat sisseseadet, sealhulgas seadmeid ja vahendeid, veovahendeid, puhastus- ja hooldusvahendeid, toodete valmistamist ja töötlemist, tervisemärgiga tähistamist ja märgistamist ning nende toodete pakkumist;
- 3) kontrollima loomsete saaduste puhul seda, kas käitleja töötajad järgivad õigusaktides sätestatud nõudeid;
- 4) võtma proove loomadelt, kes on ette nähtud müügiks või muul viisil tasu eest või tasuta üleandmiseks või veoks, ja toiduks mittekasutatavast loomsest saadusest, mis on ette nähtud ladustamiseks, müügiks või muul viisil tasu eest või tasuta üleandmiseks või veoks;
- 5) võtma proove loomsest toidust, mis on ette nähtud ladustamiseks või müümiseks või muul viisil tasu eest või tasuta üleandmiseks või veoks;
- 6) läbi vaatama dokumente ja andmetöötluse andmeid, mis on seotud käesoleva seaduse alusel tehtava järelevalvega ja vajaduse korral selle tulemusena rakendatud meetmete täitmise üle tehtava kontrolliga.

(2) Ettevõtted, põllumajandusettevõtted, keskused ja organisatsioonid teevad Ametiga koostööd käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud ülesannete täitmiseks.

§ 56. Ettekirjutuse tegemine

(1) Õigusrikkumise avastamise korral teeb järelevalveametnik ettekirjutuse, milles:

- 1) juhib tähelepanu õigusrikkumisele;
- 2) esitab õigusrikkumise lõpetamise nõude;
- 3) kohustab tegema õigusrikkumise lõpetamiseks, edasiste õigusrikkumiste ärahoidmiseks ja rikkumisega tekitatud tagajärgede kõrvaldamiseks vajalikke toiminguid;
- 4) määrab ettekirjutuse täitmise tähtaja.

(2) Järelevalveametnik teeb ettekirjutuse isikule või tema esindajale teatavaks allkirja vastu kohapeal või saadab ettekirjutuse isikule õigusrikkumise avastamisest arvates viie tööpäeva jooksul posti teel tähitud kirjaga. Kui isik või tema esindaja keeldub ettekirjutust kohapeal vastu võtmast, tehakse ettekirjutusele selle kohta märge ning ettekirjutus saadetakse isikule selle vastuvõtmisest keeldumisest arvates viie tööpäeva jooksul posti teel tähitud kirjaga.

(3) Ettekirjutuse täitmise tagamiseks võib järelevalveasutus rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 10 000 krooni.

§ 57. Ettekirjutuse, otsuse ja toiminguga vaidlustamine

(1) Kui isik ei nõustu järelevalveametniku ettekirjutuse, otsuse või toiminguga, võib ta esitada vaide järelevalveasutuse juhile või vaidlustada ettekirjutuse, otsuse või toiminguga halduskohtus halduskohtumenetluse seadustikus (RT I 1999, 31, 425; 33, õiend; 40, õiend; 96, 846; 2000, 51, 321; 2001, 53, 313; 58, 355; 2002, 29, 174; 50, 313; 53, 336; 62, 376; 2003, 13, 67; 23, 140) sätestatud tingimustel ja korras.

(2) Ettekirjutuse vaidlustamine ei vabasta isikut ettekirjutuses esitatud nõuete täitmisest.

§ 58. Kaubasaadetise üle teostatava järelevalve kulude ning mittenõuetekohase kaubasaadetisega seotud kulude katmine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud kaubasaadetise üle teostatava veterinaarjärelevalvega seotud kulud katab kaubasaadetise eest vastutav isik, makstes veterinaarjärelevalve teostamise eest tasu veterinaarkorralduse seaduses ettenähtud korras.

(2) Mittenõuetekohase kaubasaadetise ladustamise, tagasisaatmise ja hävitamisega ning loomade pidamisega, sealhulgas loomade söötmise, jootmise, ravimise, karantiini paigutamise või tapmisega seotud kulud katab kaubasaadetise eest vastutav isik.

(3) Kui loomad või loomsed saadused ei ole laboratoorsete analüüside tulemuste põhjal nõuetekohased, kannab tehtud analüüside kulud ja sellest kaubasaadetisest täiendavateks uuringuteks võetavate proovide analüüsimise kulud kaubasaadetise eest vastutav isik.

§ 59. Järelevalve andmete esitamine Euroopa Komisjonile

(1) Amet esitab Euroopa Komisjonile andmed lähtekohas tehtud veterinaarkontrolli kohta Euroopa Liidu õigusaktides ettenähtud nõuete kohaselt üks kord aastas.

(2) Amet esitab Euroopa Komisjonile nende tunnustatud põllumajandusettevõtete, keskuste või organisatsioonide ja teiste tunnustatud ettevõtete loetelud, kust loomi või loomseid saadusi on lubatud toimetada teistesse liikmesriikidesse.

8. peatükk VASTUTUS

§ 60. Veterinaarnõuete või aretusnõuete rikkumine

(1) Veterinaarnõuete või aretusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

§ 61. Loomade või loomsete saaduste kohta väljastatud sertifikaadi kasutamise, asendamise ja säilitamise nõuete rikkumine

(1) Loomade või loomsete saaduste kohta väljastatud sertifikaadi kasutamise, asendamise ja säilitamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

§ 62. Loomsete saaduste käitlemine tunnustamata vabatsoonis, vabalaos või tollilaos või ettevõttes, mis varustab väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva mittenõuetekohase loomse toiduga

(1) Tunnustamata vabatsoonis, vabalaos või tollilaos või ettevõttes, mis varustab väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva mittenõuetekohase loomse toiduga, loomsete saaduste käitlemise või käitlemise alustamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 63. Teatamiskohustuse täitmata jätmine

(1) Teatamiskohustuse täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

§ 64. Konfiskeerimise kohaldamine

Amet või kohus võib kohaldada käesoleva seaduse §-s 60 sätestatud väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud looma või loomse saaduse konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 44, 288; 56, 350; 64, 390; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22; 83, 557; 90, 601; 2004, 7, 40) §-le 83.

§ 65. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 60–63 sätestatud väärtegudele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteomenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 110, 654; 2003, 26, 156; 83, 557; 88, 590) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 60–63 sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on Amet.

9. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 66. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduse (RT I 1997, 80, 1344; 2001, 55, 331; 53, 310; 56, 332; 64, 367; 65, 377; 85, 512; 88, 531; 91, 543; 93, 565; 2002, 1, 1; 18, 97; 23, 131; 24, 135; 27, 151 ja 153; 30, 178; 35, 214; 44, 281; 47, 297; 51, 316; 57, 358; 58, 361; 61, 375; 62, 377; 82, 477; 90, 519; 102, 599; 105, 610; 2003, 4, 20; 13, 68; 15, 84 ja 85; 20, 118; 21, 128; 23, 146; 25, 153 ja 154; 26, 156 ja 160; 30, õiend; 51, 352; 66, 449; 68, 461; 71, 471; 78, 527; 79, 530; 81, 545; 88, 589 ja 591; 2004, 2, 7; 6, 31; 9, 52 ja 53; 14, 91 ja 92; 18, 131 ja 132; 20, 141; 24, 165; 25, 170; 26, 173) §-s 89¹ tehakse järgmised muudatused:

1) lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(5) Sööda vahendaja, kes impordib mitteloomset päritolu sööta vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduuriga, tasub iga kvartali esimese kuu kümnendaks päevaks

riigilõivu järelevalvetoimingute eest sõltuvalt tema poolt eelmises kvartalis vabaks ringluseks imporditud mitteloomset päritolu sööda kogusest ühe kaubapositsiooni kohta ühel kaubadeklaratsioonil järgmiselt:

- 1) söödamaterjal – 0,01 krooni kilogrammi kohta;
- 2) söödalisand – 0,07 krooni kilogrammi kohta;
- 3) eelsegu – 0,05 krooni kilogrammi kohta;
- 4) täiendsööt – 0,03 krooni kilogrammi kohta;
- 5) segasööt – 0,02 krooni kilogrammi kohta;
- 6) erisöödamaterjal – 0,07 krooni kilogrammi kohta.»;
- 2) lõigetes 6 ja 8 asendatakse sõna «sissevedu» sõnaga 174import» vastavas käändes;
- 3) lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:«(7) Kaupade KN koodid, millesse kuuluvate kaupade järelevalvetoimingute eest tasutakse riigilõivu käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud määrade järgi, määrab põllumajandusminister.»;
- 4) paragrahvi täiendatakse lõikega 9 järgmises sõnatuses:«(9) Laboratooriumile järelevalve käigus võetud proovide analüüsimiseks esmakordse volituse eest tasutakse riigilõivu 1500 krooni.»

§ 67. Toiduseaduse muutmine

Toiduseaduses (RT I 1999, 30, 415; 2002, 13, 81; 61, 375; 63, 387; 102, 603; 2004, 27, 177) tehakse järgmised muudatused:

- 1) seaduse 7. peatükk muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:«7. peatükk
IMPORT JA EKSPORT NING JÄRELEVALVE SELLE ÜLE

§ 41. Import ja eksport

(1) Import käesoleva seaduse tähenduses on toidutoorme ja toidu toimetamine Euroopa Liidu territooriumile väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvast riigist (edaspidi *ühenduseväline riik*).

(2) Eksport käesoleva seaduse tähenduses on toidutoorme ja toidu vedu Euroopa Liidust ühendusevälisesse riiki EÜ Nõukogu määruse 2913/92/EMÜ, millega kehtestatakse Euroopa Liidu tolliseadustik (EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1–50), artikli 161 tähenduses.

(3) Käesolevas peatükis sätestatud kohaldatakse üksnes loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduse (RT I 2004, 34, 236) § 8 lõikes 1 nimetatata toidutoorme ja toidu suhtes.

§ 42. Piiripunktid

(1) Toidutoorme ja toidu import ja eksport on lubatud Eesti ja ühendusevälise riigi vahelisel piiril, sadamas või lennujaamas asuvate riigipiiri seaduse (RT I 1994, 54, 902; 1997, 77, 1315; 1999, 25, 365; 2000, 86, 550; 2001, 23, 126; 2002, 58, 363; 63, 387; 90, 516; 102, 599; 2003, 23, 138; 26, 156; 51, 350; 2004, 2, 4; 24, 164) alusel rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunktide kaudu.

(2) Sellist toitu ja toidutooret, mille suhtes tuleb Euroopa Liidu õigusaktidest tulenevalt importimisel järelevalvet teostada piiripunktis, on lubatud importida üksnes Euroopa Komisjoni kehtestatud loetelus nimetatud piiripunkti kaudu.

§ 43. Järelevalve teostamise koht

(1) Toidutoorme ja toidu importimisel teostatakse järelevalvet nende nõuetekohasuse üle üldjuhul sihtkohas.

(2) Käesoleva seaduse § 42 lõikes 2 nimetatud juhul teostatakse toidutoorme ja toidu järelevalvet piiripunktis.

(3) Teabe korral, mis annab alust kahtlustada imporditava toidutoorme ja toidu mittenõuetekohasust või ohtlikkust, või muu põhjendatud vajaduse korral teostatakse toidutoorme ja toidu järelevalvet piiripunktis.

§ 44. Järelevalve korraldamine

(1) Järelevalvetoiminguid toidutoorme ja toidu sihtkohas teostavad Veterinaar- ja Toiduameti ning Tervisekaitseinspeksiooni järelevalveametnikud.

(2) Käesoleva seaduse § 43 lõikes 2 nimetatud juhul kontrollivad Veterinaar- ja Toiduameti järelevalveametnikud piiripunktis toidutoorme ja toidu dokumente ning toidutoorme ja toidu vastavust nendes dokumentides esitatud kirjeldusele.

(3) Käesoleva seaduse § 43 lõikes 3 nimetatud juhul teostavad piiripunktis toidutoorme ja toidu dokumentide kontrolli Maksu- ja Tolliameti tollijärelevalve ametnikud.

§ 45. Järelevalvetoimingud

(1) Järelevalvetoimingud toidutoorme ja toidu importimisel on kaubaga kaasasolevate dokumentide kontroll, toidutoorme ja toidu nendes dokumentides esitatud kirjeldusele vastavuse kontroll ning vajaduse korral toidutoorme ja toidu õigusaktide nõuetele vastavuse kontroll.

(2) Kui seda näeb ette Euroopa Liidu õigusakt, hõlmab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide kontroll ka toidutoorme või toidu nõuetekohasuse tõendamiseks kaubaga kaasasoleva Euroopa Liidu õigusaktides kehtestatud nõuete kohase sertifikaadi kontrolli. Selline kontroll tuleb teha piiripunktis.

(3) Eksportimisel tehakse üldjuhul kaubaga kaasasolevate dokumentide ning vajaduse korral toidutoorme ja toidu nendes dokumentides esitatud kirjeldusele vastavuse pistelist kontrolli.

(4) Eesti päritolu toidutoorme ja toidu ekspordi korral väljastab asjaomane järelevalveasutus toidutoorme või toidu nõuetekohasust tõendava dokumendi, kui sellise dokumendi esitamist nõutakse ühendusevälises riigis.

(5) Järelevalve käigus järelevalveametniku otsuse tõttu tekkinud kulused, välja arvatud õigusvastaselt tekitatud kahju, toidutoorme või toidu omanikule või toidutoorme või toidu eest vastutavale isikule ei hüvitata.

§ 46. Mittenõuetekohane toidutoore või toit

(1) Järelevalveametnik koostab toidutoorme või toidu üle teostatud järelevalve ja selle tulemuste kohta akti ning lähtudes toidutoorme või toidu ohtlikkusest, otsustab mittenõuetekohase toidutoorme või toidu impordi keelamise või ümbertöötamisele või hävitamisele saatmise, arvestades võimaluse korral toidutoorme või toidu eest vastutava isiku soovi, ja teeb asjakohase märke kaubaga kaasasolevatele dokumentidele.

(2) Kui toidutoorme või toidu eest vastutav isik ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud järelevalveametniku otsust, kuulub mittenõuetekohane toidutoore või toit konfiskeerimisele. Kui toidutoorme või toidu impordi eest vastutavat isikut ei ole võimalik kindlaks teha, hävitatakse toidutoore või toit riigi kulul. Hävitamise kohta koostatakse akt, mille kinnitab järelevalveasutuse peadirektor.»;

2) paragrahvi 47 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:«(3¹) Maksu- ja Tolliamet teostab järelevalvet käesoleva seaduse § 43 lõikes 3 nimetatud juhul.»;

3) paragrahvi 51² lõikes 2 asendatakse sõna «sisseveol» sõnaga «importimisel».

§ 68. Loomatauditõrje seaduse muutmine

Loomatauditõrje seaduses (RT I 1999, 57, 598; 2002, 13, 80; 61, 375; 63, 387; 96, 566; 2004, 19, 135) tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse 2. peatüki 7. jagu ning § 29 tunnistatakse kehtetuks;

2) seadust täiendatakse §-ga 64³ järgmises sõnastuses:«**§ 64³. Veterinaarsertifikaatide kehtivus**
Enne 2004. aasta 1. maid käesoleva seaduse § 29 alusel väljastatud veterinaarsertifikaadid kehtivad kuni 2004. aasta 30. aprillini.»;

3) paragrahvi 54 lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:«3) loomade liikumise, sealhulgas kauplemise, impordi ja ekspordi piirangud ja keelud.»;

4) paragrahvi 58⁶ pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:«**§ 58⁶. Loomade ja loomsete saaduste veo ja loomsete saaduste käitlemise veterinaarnõuete rikkumine**

(1) Loomade ja loomsete saaduste veo ja loomsete saaduste käitlemise veterinaarnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.»

§ 69. Söödaseaduse muutmine

Söödaseaduses (RT I 2002, 18, 97; 63, 387; 2003, 48, 340; 88, 591) tehakse järgmised muudatused:

(1) Seaduse tekstis asendatakse sõna «kontrollproov» sõnaga «proov» ja sõna «vahendamine» sõnadega «ringlusse lubamine» vastavas käändes.

(2) Paragrahvi 1 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

(3) Paragrahvi 2:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:«(1) Söödana käesoleva seaduse tähenduses käsitatakse söödamaterjali, söödalisandit, eelsegu, segasööta, ravimsööta, erisöödamaterjali ja muud ainet või toodet, mis on mõeldud või mida kasutatakse loomade söötmiseks.»;

2) täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:«(1¹) Sööt on loomade söötmiseks mõeldud töötlemata, värske või conserveeritud taimset või loomset päritolu toode, sellest tööstusliku töötlemise abil saadud toode ning eraldi või segudena kasutatav orgaaniline või anorgaaniline aine, lisanditega või lisanditeta.

(1²) Söödatoode on söödamaterjal, eelsegu, söödalisand, sööt ja iga muu söödana kasutamiseks mõeldud või söödas kasutatav toode.»;

3) lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(3) Söödalisand käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 1831/2003/EÜ loomasöödas kasutatavate söödalisanidite kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 29–43) artikli 2 punkti 2 alapunktis a sätestatud söödalisand.»;

4) lõiget 5 täiendatakse pärast sõnu «söödamaterjalide segu» sõnadega «, mida söödetakse loomale täis- või täiendsöödana»;

5) lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(7) Täiendsööt käesoleva seaduse tähenduses on söötade segu, milles on suur teatud ainete sisaldus ja mis oma koostiselt sobib looma päevase söödavajaduse rahuldamiseks, kui seda kasutatakse koos teiste söötadega.»

(4) Paragrahvi 4 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Soovimatute ainete loetelu ja nende ainete sisalduse lubatud piirmäärad söödas kehtestab põllumajandusminister määrusega.»

(5) Paragrahvi 5:

1) lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(2) Keelatud koostisosa käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Komisjoni otsuses 2004/217/EÜ, millega kehtestatakse loetelu koostisosadest, mille kasutamine segasöötades on keelatud (ELT L 067, 05.03.2004, lk 31–33), nimetatud aine või toode.»;

2) lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

(6) Paragrahvi 6 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Toota, ringlusse lubada ja kasutada võib nõuetekohast söödamaterjali.

(2) Nõuded söödamaterjalide ringlusse lubamise ja kasutamise kohta kehtestab Euroopa Komisjoni direktiivis 96/25/EÜ, mis käsitleb söödamaterjali ringlust (EÜT L 125, 23.05.1996, lk 35–58), sätestatud nõudeid arvestades põllumajandusminister määrusega.

(3) Toota, ringlusse lubada ja kasutada võib nõuetekohast segasööta.

(4) Nõuded segasööda ringlusse lubamise ja märgistamise kohta kehtestab EÜ Nõukogu direktiivis 79/373/EMÜ segasööda ringluse kohta (EÜT L 86, 06.04.1979, lk 30–46) sätestatud nõudeid arvestades põllumajandusminister.»

(7) Paragrahvi 7 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Ringlusse lubada ja loomade söötmiseks kasutada võib söödalisandit ja seda sisaldavat eelsegu kooskõlas Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruses 1831/2003/EÜ sätestatud nõuetega ning erisöödamaterjalide loetelus nimetatud erisöödamaterjali.

(2) Erisöödamaterjalide loetelu ning nõuded erisöödamaterjali kasutamise ja märgistamisel avaldatava teabe kohta kehtestab EÜ Nõukogu direktiivis 82/471/EMÜ loomade söötmiseks mõeldud teatud proteiintoodete kohta (EÜT L 213, 21.07.1982, lk 8–14) sätestatud nõudeid arvestades põllumajandusminister määrusega.

(3) Isik, kes soovib alustada sellise söödalisandi tootmist, mille ringlusse lubamine ja kasutamine ei ole kooskõlas käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuetega, esitab tootmise alustamiseks Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 1831/2003/EÜ artikli 7 kohaselt Euroopa Komisjonile taotluse andmetega söödalisandi omaduste, kasutamistingimuste, tõhususe ja ohutuse kohta, samuti selle kohta, millist mõju söödalisand avaldab loomadele ja loomsetele saadustele.

(4) Isik, kes soovib alustada sellise erisöödamaterjali tootmist, mille ringlusse lubamine ja kasutamine ei ole kooskõlas käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud nõuetega või mida ei ole nimetatud lõike 2 alusel kehtestatud loetelus, esitab Taimetoodangu Inspeksioonile tootmise alustamiseks taotluse andmetega erisöödamaterjali omaduste, kasutamistingimuste, tõhususe ja ohutuse kohta, samuti selle kohta, millist mõju erisöödamaterjal avaldab loomadele ja loomsetele saadustele.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud taotluse sisu- ja vorminõuded ning lõikes 4 nimetatud taotluse esitamise ja menetlemise, erisöödamaterjali omaduste, kasutamistingimuste, tõhususe ja ohutuse kindlakstegemise korraldamise ning ekspertiisikulude tasumise korra kehtestab EÜ Nõukogu direktiivides 87/153/EMÜ söödalisanidite hindamissuuniste kohta (EÜT L 64, 07.03.1987, lk 19–28) ja 83/228/EMÜ proteiintoodete hindamissuuniste kohta (EÜT L 126, 13.05.1983, lk 23–32) sätestatud nõudeid arvestades põllumajandusminister määrusega.»

(8) Paragrahvid 10 ja 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 10. Loomne proteiin

(1) Loomne proteiin käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruses 1774/2002/EÜ, millega kehtestatakse toiduks mittemõeldud loomsete kõrvalsaaduste tervisereeglid (EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1–95), nimetatud loomne proteiin.

(2) Loomseid proteiine võib kasutada loomadele söötmiseks ja sööda tootmiseks ning lubada ringlusse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruses 999/2001/EÜ, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongiformsete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad (EÜT 147, 31.05.2001, lk 1–40), sätestatud nõuetega.

§ 11. Geneetiliselt muundatud sööt

(1) Geneetiliselt muundatud sööta ja söödaks kasutatavat geneetiliselt muundatud organismi võib ringlusse lubada üksnes Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruses 1829/2003/EÜ geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 1–23) sätestatud nõuete kohaselt.

(2) Pädev asutus Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 1829/2003/EÜ artikli 17 lõike 2 tähenduses on Taimetoodangu Inspeksioon ja artiklis 27 nimetatud juhul Veterinaar- ja Toiduamet.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikest 2 tulenevate ülesannete täitmisel võib nimetatud pädev asutus pöörduda seisukoha saamiseks geneetiliselt muundatud organismide keskkonda viimise seaduse alusel moodustatud geenitehnoloogiakomisjoni poole.»

(9) Paragrahv 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 12. Teadustöös kasutatava sööda kohta esitatavad nõuded

(1) Teadustöök, sealhulgas katsete tegemiseks, on lubatud Eestisse toimetada ja kasutada söödalisandeid, mida ei ole kantud Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 1831/2003/EÜ artiklis 17 nimetatud Ühenduse söödalisandite registrisse, käesoleva seaduse § 7 lõike 2 alusel kehtestatud loetelus nimetamata erisöödamaterjale ning neid sisaldavaid eelsegusid ja segasöötaid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 1831/2003/EÜ artikli 3 lõikes 2 sätestatud nõuetega. Neid söötasid on teadustöö, sealhulgas katsete tegemise eesmärgil lubatud Eestisse toimetada Taimetoodangu Inspeksiooni ning Veterinaar- ja Toiduameti kirjalikul nõusolekul teadus- ja arendusasutuse taotluse alusel.

(2) Erisöödamaterjalide, söödalisandite ning neid sisaldavate eelsegude ja segasöödade käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgil Eestisse toimetamise ja kasutamise nõuded ning Eestisse toimetamiseks kirjaliku nõusoleku saamiseks esitatava taotluse menetlemise korra kehtestab põllumajandusminister määrusega.»

(10) Paragrahvi 13 senine tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses:

«(2) Taimetoodangu Inspeksioon koostab EL Nõukogu direktiivi 95/53/EÜ, millega kehtestatakse riikliku söödajärelevalve korraldamise põhimõtted (EÜT L 126, 08.11.1995, lk 17–22), artiklis 4a nimetatud eriolukorras tegutsemise plaani, milles sätestatakse inimeste või loomade tervisele või keskkonnale ohtlikust söödast teate saamise korral viivitamata rakendatavad meetmed. Nimetatud plaanis täpsustatakse järelevalveametnike tegevust, nende õigusi ja kohustusi ning teabevahetuskanalite tegevust ohtlikust söödast teatamisel. Taimetoodangu Inspeksioon teeb plaanis muudatusi vastavalt vajadusele, arvestades järelevalve tulemusi ja järelevalve korraldamisel tehtud muudatusi.

(3) Taimetoodangu Inspeksioon edastab teabe eriolukorras tegutsemise plaani kasutusele võtmise ja toimimise kohta Euroopa Komisjonile ja põllumajandusministrile.»

(11) Seaduse 2. peatükki täiendatakse §-ga 13¹ järgmises sõnastuses:

«§ 13¹. Ohuteadete süsteemi rakendamine ning järelevalvekoostöö Euroopa Liidu liikmesriikidega

(1) Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 178/2002/EÜ, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ning kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 01.02.2002 lk 1–42), artiklis 50 nimetatud toidu ja sööda ohuteadete süsteemi kontaktasutus Eestis on Veterinaar- ja Toiduamet.

(2) Kui Taimetoodangu Inspeksioon on järelevalve käigus saanud teavet ohtliku sööda kohta, teavitab ta sellest Veterinaar- ja Toiduametit, kes teavitab sellest käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ohuteadete süsteemi kaudu Euroopa Komisjoni.

(3) Kui Euroopa Komisjon on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ohuteadete süsteemi kaudu edastanud Veterinaar- ja Toiduametile ohuteate mõnes Euroopa Liidu liikmesriigis tuvastatud ohtliku sööda kohta, edastab Veterinaar- ja Toiduamet selle teate Taimetoodangu Inspeksioonile. Taimetoodangu Inspeksioon uurib ohu esinemise võimalikkust Eestis ning teavitab uurimistulemustest Veterinaar- ja Toiduametit.»

(12) Paragrahvi 14:

1) lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(2) Ringlusse lubamine käesoleva seaduse tähenduses on sööda valdamine selle müügi eesmärgil ja sööda müümine, müügiks pakkumine või muul viisil tasuta või tasu eest üleandmine EL Nõukogu direktiivi 95/53/EÜ artikli 2 punkti h kohaselt.»;

2) lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(4) Vahendaja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes sööta selle müügi eesmärgil hoiab, müügiks pakub, müüb või annab muul viisil tasu eest või tasuta teisele isikule, sööta impordib või osutab selle ladustamise teenust.»

(13) Paragrahvi 17 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Geneetiliselt muundatud organisme sisaldav, neist koosnev või neist toodetud sööt peab olema märgistatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määrustes 1829/2003/EÜ ja 1830/2003/EÜ, milles käsitletakse geneetiliselt muundatud organismide jälgitavust ja märgistamist ning geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud toiduainete ja sööda jälgitavust (ELT L 268, 18.10.2003, lk 24–28), sätestatud nõuetega.»

(14) Paragrahvi 18 lõige 3 ja § 19 lõike 1 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks.

(15) Paragrahvi 28 lõiget 1 täiendatakse lausega järgmises sõnastuses:

«Registrit peetakse kooskõlas EL Nõukogu direktiivi 95/69/EÜ, millega nähakse ette teatavate loomasöödasektoris tegutsevate ettevõtete ja vahendajate tunnustamise ja registreerimise tingimused ning kord (EÜT L 332, 30.12.1995, lk 15–35), artiklitega 5 ja 10 ning Euroopa Komisjoni direktiiviga 98/51/EÜ loomasööda ettevõtete tunnustamise ja registreerimise korraldamise kohta (EÜT L 208, 24.07.1998, lk 43–48).»

(16) Seaduse 6. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«SÖÖDA IMPORT JA EKSPORT».

(17) Paragrahvid 31 ja 32 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 31. Sööda nõuetekohasuse tõendamine selle impordimisel ja eksportimisel

(1) Import käesoleva seaduse tähenduses on sööda:

1) toimetamine väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvast riigist (edaspidi *ühenduseväline riik*) Euroopa Liidu territooriumile vabasse ringlusse lubamiseks EÜ Nõukogu määruse 2913/92/EMÜ, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1–50), artikli 79 tähenduses;

2) toimetamine ühendusevälisest riigist Euroopa Liidu territooriumil asuvasse vabatsooni, vabalattu või tollilattu;

3) toimetamine ühendusevälisest riigist Euroopa Liidu territooriumile muul eesmärgil.

(2) Eksport käesoleva seaduse tähenduses on sööda vedu Euroopa Liidust ühendusevälisesse riiki EÜ Nõukogu määruse 2913/92/EMÜ artikli 161 tähenduses.

(3) Imporditav sööt peab olema käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete kohane.

(4) Sööda impordist peab vahendaja kirjalikult teatama Taimetoodangu Inspeksioonile või kui sööda suhtes tuleb teha veterinaarkontroll, Veterinaar- ja Toiduametile vähemalt 24 tundi enne kavandatavat piirile jõudmist.

(5) Taimetoodangu Inspeksioon ning Veterinaar- ja Toiduamet teostavad järelevalvet eksporditava sööda üle ja väljastavad sööda tootja või vahendaja avalduse alusel dokumendi, mis tõendab järelevalvet tootja või vahendaja üle.

(6) Sööda impordil on lubatud kohaldada seestöötlemise ja tollikontrolli all töötlemise tolliprotseduure tolliseaduse tähenduses üksnes siis, kui sööta töödeldakse käesoleva seaduse alusel tunnustatud või registreeritud ettevõttes.

§ 32. Sööda impordi kord

(1) Sööta on lubatud importida taimekaitseseaduse (RT I 2004, 32, 226) § 37 lõike 3 alusel kehtestatud piiripunktide kaudu. Sööta, mille suhtes tuleb teha veterinaarkontroll, on lubatud importida üksnes Euroopa Komisjoni kehtestatud loetelus nimetatud piiripunktide kaudu.

(2) Sööda impordimisel peab piiripunktis iga partii puhul kontrollima dokumente ja tegema sööda pistelist vastavuskontrolli. Sööda füüsilist kontrolli tehakse pisteliselt enne turustamist kas piiripunktis või söödapartii sihtkohas. EL Nõukogu direktiivi 95/69/EÜ artikli 2 lõike 2 punktides a, b ja c ning artikli 7 lõike 2 punktides a, b ja c nimetatud sööta on lubatud Eestisse importida ühendusevälise riigi ettevõttest, mis on Euroopa Komisjoni direktiivi 98/51/EÜ artiklite 3 ja 4 kohaselt Euroopa Komisjoni kehtestatud loetelus.

(3) Vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduuri tolliseaduse (RT I 2004, 28, 188) tähenduses võib kohaldada üksnes järelevalveametniku loal pärast järelevalvetoimingute tegemist. Enne järelevalveametnikult loa saamist on keelatud söödapartiid või selle osa kasutada.

(4) Loomset päritolu sööda ohutuse ja nõuetekohasuse üle teostatakse järelevalvet lisaks käesolevas seaduses sätestatud ka loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduse (RT I 2004, 34, 236) kohaselt.»

(18) Paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

«(4) Põllumajandusminister teatab Euroopa Komisjonile järelevalveasutuste tegevuspiirkonna ja järelevalveala ulatuse, järelevalve käigus võetud proovide analüüsimiseks volitatud laboratooriumide nimekirja ning nende piirpunktide loetelu, mille kaudu on lubatud sööta sisse vedada.»

(19) Seadust täiendatakse paragrahvi 33¹ järgmises sõnastuses:

«§ 33¹. Järelevalve teostamise kord

(1) Järelevalveasutus teostab järelevalvet selleks ettenähtud korras järelevalveplaani kohaselt.

(2) Sööda üle järelevalve teostamise nõuded ja järelevalve korra kehtestab EL Nõukogu direktiivis 95/53/EÜ sätestatud nõudeid arvestades põllumajandusminister määrusega.

(3) Järelevalveasutus koostab hiljemalt iga aasta 1. oktoobri järgmise aasta järelevalveplaani, arvestades järelevalve teostamise vajadust ning määrates tehtavate järelevalvetoimingute liigi ja sageduse, ning osaleb liikmesriikide koordineeritud järelevalveprogrammi rakendamisel.

(4) Hiljemalt 1. aprilliks edastab järelevalveasutus Euroopa Komisjonile ja põllumajandusministrile teabe eelmisel aastal teostatud plaanilise järelevalve kohta, sealhulgas teabe järelevalveplaani koostamise aluste, tehtud järelevalvetoimingute liigi ja arvu, järelevalvetoimingute tulemuste, avastatud rikkumiste liigi ja arvu ning rikkumiste korral rakendatud meetmete kohta.»

(20) Paragrahvi 34 lõiget 1 täiendatakse lausega järgmises sõnastuses:

«Järelevalvetoiminguid tehakse korrapäraselt, kahtluse korral, et sööt ei ole nõuetekohane, tehakse, kui on tarvis, täiendavaid järelevalvetoiminguid, kasutades järelevalve eesmärgi saavutamiseks vajalikke vahendeid ning kogemusi.»

(21) Paragrahv 38 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 38. Järelevalve ajal võetud proovide analüüsimine

(1) Proovide analüüsimisel kasutatakse sööda ohutuse kontrollimiseks või sööda nõuetekohasuse kontrollimiseks Euroopa Liidu ametlikke analüüsimeetodeid või nende puudumise korral rahvusvahelisi standardmeetodeid. Analüüsimeetodid sööda nõuetekohasuse kontrollimiseks kehtestab põllumajandusminister määrusega.

(2) Järelevalve ajal järelevalveametniku võetud proovide analüüsimise kulud kaetakse riigieelarvest.

(3) Kui laboratorsete analüüside tulemuste põhjal ei ole sööt nõuetekohane, kannab tehtud analüüside ja sellest partiist täiendavateks uuringuteks võetavate proovide analüüsimise kulud sööda omanik.

(4) Proove analüüsitakse asjakohaste analüüside tegemiseks volitatud laboratooriumis.

(5) Analüüside tegemiseks võib volitada üksnes nende analüüside tegemiseks akrediteeritud laboratooriumi. Akrediteeritud on laboratoorium, kelle analüüside tegemise pädevust on ametlikult tunnustanud akrediteerimisorgan.

(6) Analüüside tegemiseks võib volitada üksnes käitlejast sõltumatut laboratooriumi.

(7) Õigus tegutseda volitatud laboratooriumina antakse põllumajandusministri käskkirjaga, kus kirjeldatakse volituse ulatust. Volitus antakse laboratooriumi kirjaliku taotluse alusel. Volituse taotlemise korra ja volitamise kriteeriumid kehtestab Vabariigi Valitsus.

(8) Kui analüüsi tegemiseks volitatud laboratoorium puudub, võib analüüsi teha laboratooriumis, kellel asjakohast volitust ei ole. Sellisel juhul vastutab tulemuste kasutamise eest analüüsi tellija.

(9) Kui volitatud laboratoorium ei täida ülesandeid nõuetekohaselt, on põllumajandusministril õigus anda puuduste kõrvaldamiseks kuni kolmekuuline tähtaeg. Kui puudusi tähtpäevaks ei kõrvaldata, tunnustatakse volitus osaliselt või täielikult kehtetuks. Puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud ajal loetakse volitus peatatuks.»

(22) Paragrahvi 39 lõiked 3–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Taimetoodangu Inspeksioon avaldab oma veebilehel nende tootjate ja vahendajate nimekirja, kelle ettevõtte on tunnustatud kooskõlas EL Nõukogu direktiivi 95/69/EÜ artiklite 2 ja 3 nõuetega. Iga aasta 30. novembriks avaldab Taimetoodangu Inspeksioon nende tootjate ja vahendajate nimekirja, kelle ettevõtte on tunnustatud samal aastal, ning igal viiendal aastal kõigi tootjate ja vahendajate nimekirja, kelle ettevõtte on tunnustatud. Taimetoodangu Inspeksioon edastab iga aasta 31. detsembriks need nimekirjad Euroopa Komisjonile. Iga aasta 31. detsembriks edastab Taimetoodangu Inspeksioon teiste liikmesriikide pädevatele asutustele nende tootjate ja vahendajate nimekirja, kelle ettevõtte on tunnustatud EL Nõukogu direktiivi 95/69/EÜ artikli 2 lõike 2 punktides a ja b või artikli 3 lõikes 1 nimetatud söödalisandite või neid sisaldavate eelsegude tootmiseks või ringlusse lubamiseks.

(4) Taimetoodangu Inspeksioon edastab iga aasta 31. detsembriks Euroopa Komisjonile nende tootjate või vahendajate nimekirja, kelle ettevõtte on registreeritud samal aastal kooskõlas EL Nõukogu direktiivi 95/69/EÜ artiklitega 7 ja 8 söödalisandi, seda sisaldava eelsegu või segasööda tootmiseks või ringlusse lubamiseks. Igal viiendal aastal edastab Taimetoodangu Inspeksioon Euroopa Komisjonile kõigi tootjate ja vahendajate nimekirja, kelle ettevõtte on registreeritud.

(5) Teiste liikmesriikide nõudmisel edastab Taimetoodangu Inspeksioon neile kõigi või osa tootjate nimekirja, kelle ettevõtte on tunnustatud EL Nõukogu direktiivi 95/69/EÜ artikli 2 lõike 2 punktides c–f nimetatud segasööda tootmiseks, või nende tootjate või vahendajate nimekirja, kelle ettevõtte on registreeritud kooskõlas EL Nõukogu direktiivi 95/69/EÜ artiklitega 7 ja 8 söödalisandite, neid sisaldavate eelsegude või segasöödate tootmiseks või söödalisandite või neid sisaldavate eelsegude vahendamiseks.»

(23) Paragrahv 40 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 40. Mittenõuetekohane sööt

(1) Sööda importimisel mittenõuetekohase sööda avastamise korral tuleb sõltuvalt rikkumisest keelata sellise sööda vabasse ringlusse lubamine või import. Kui järelevalveasutusel on teavet ohtliku sööda kohta, võib järelevalvetoiminguid teha ka sööda veo ajal.

(2) Mittenõuetekohase sööda impordi korral teeb järelevalveametnik selle vabasse ringlusse lubamise keelamiseks vastava märke sööda saatedokumendile ja ühtlasi teeb ettekirjutuse sööda:

- 1) käesoleva seaduse nõuetega vastavusse viimise kohta;
- 2) saastumise kõrvaldamise kohta;
- 3) ohutuks muutmise eesmärgil ümbertöötamisele suunamise kohta;
- 4) muul otstarbel kasutamise kohta;
- 5) hävitamise kohta.

(3) Järelevalveametnik keelab mittenõuetekohase sööda impordi ja teeb, märkides ära avastatud rikkumise, saatedokumendile märke, et selline sööt tuleb Euroopa Liidu territooriumilt välja saata, teatades sellest viivitamata Euroopa Komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

(4) Järelevalveametnik peatab sööda ringlusse lubamise, kui söödapartii sihtkohas või veo ajal teostatud järelevalvetoimingute käigus on avastatud selle sööda mittevastavus nõuetele, ja teeb ettekirjutuse sööda:

- 1) käesoleva seaduse nõuetega vastavusse viimise kohta;
- 2) saastumise kõrvaldamise kohta;
- 3) ohutuks muutmise eesmärgil ümbertöötamisele suunamise kohta;
- 4) muul otstarbel kasutamise kohta;
- 5) päritoluriiki tagasisaatmise kohta, teavitades sööda impordi korral sellest otsusest päritoluriigi pädevat asutust;
- 6) hävitamise kohta.

(5) Hävitamisele kuuluvat sööta käideldakse kooskõlas jäätmeseaduses (RT I 2004, 9, 52) sätestatud nõuetega.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatud toimingud tehakse sööda omaniku või valdaja kulul ning inimese või looma tervisele või keskkonnale ohutul viisil.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 2, 4, 5 ja 6 nimetatud toimingute tegemisest sööda suhtes teavitab Taimetoodangu Inspeksioon viivitamata sööda lähtekoha liikmesriigi pädevat asutust. Sööda lähtekoha liikmesriigi pädev asutus võtab tarvitusele vajalikud meetmed ja teavitab Taimetoodangu Inspeksiooni tehtud järelevalvetoimingutest, nende tulemustest ja tehtud otsustest ning nende tegemise põhjustest.

(8) Kui Taimetoodangu Inspeksioon leiab, et need meetmed ei ole piisavad, otsib ta koos lähtekoha liikmesriigi pädeva asutusega viise ja vahendeid olukorra parandamiseks. Vajaduse korral teostatakse järelevalvetoiminguid kohapeal.

(9) Taimetoodangu Inspeksioon teavitab Euroopa Komisjoni ja teisi liikmesriike mittenõuetekohase sööda korduvast avastamisest.»

(24) Paragrahvi 41:

1) pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «**§41. Sööda tootmise, impordi, ringlusse lubamise ja kasutamise keeld ja piiramine**

(1) Kui on põhjust arvata, et sööt võib olla ohtlik ning et käesolevas seaduses ettenähtud meetmetest ei piisa inimese või looma tervise või keskkonna kaitseks, teeb järelevalveasutuse juht otsuse selle sööda tootmise, impordi, ringlusse lubamise või kasutamise keelamise või piiramise kohta (edaspidi *piirang*). Otsuses näidatakse ära sööda nimetus ja sööta iseloomustavad muud andmed, piirangu sisu ja piirangu kehtivuse tähtaeg, järelevalveasutuse ja isikute kohustused ning ohu kõrvaldamise viis. Otsusest teavitab järelevalveasutuse juht kohe avalikust, sööda tootjat või vahendajat ning asjakohane teave avaldatakse järelevalveasutuse veebilehel.»;

2) täiendatakse lõigetega 5–7 järgmises sõnastuses: «(5) Kui Taimetoodangu Inspeksioonil on teavet, et ühendusevälises riigis leidub ohtlikku sööta, teatab ta Euroopa Komisjonile ajutiste kaitsemeetmete rakendamise vajadusest. Kuni Euroopa Komisjon ei ole rakendanud asjakohaseid meetmeid, võib Taimetoodangu Inspeksiooni peadirektor vajaduse korral:

1) peatada sööda impordi sellest ühendusevälisest riigist, selle osast, selles riigis asuvast ettevõttest või transiitriigist, kus esineb oht;

2) kehtestada eritingimused ühendusevälisest riigist või selle osast imporditava sööda kohta.

(6) Kui Taimetoodangu Inspeksioonil on teavet, et liikmesriigis leidub ohtlikku sööta, ja kui söodast tulenevat ohtu ei saa kõrvaldada liikmesriikide pädevate asutuste koostöös rakendatavate meetmetega, teatab Taimetoodangu Inspeksioon Euroopa Komisjonile ajutiste kaitsemeetmete rakendamise vajadusest. Kuni Euroopa Komisjon ei ole rakendanud asjakohaseid meetmeid, võib Taimetoodangu Inspeksiooni peadirektor vajaduse korral:

1) peatada sellest liikmesriigist, selle osast või Euroopa Liidu territooriumil asuvast ettevõttest, kus esines oht, pärineva sööda ringlusse lubamise või kasutamise;

2) kehtestada eritingimused sellest liikmesriigist, selle osast või Euroopa Liidu territooriumil asuvast ettevõttest, kus esines oht, pärineva sööda ringlusse lubamise või kasutamise kohta.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 nimetatud meetmete rakendamisest teavitab Taimetoodangu Inspeksioon teiste liikmesriikide pädevaid asutusi ja Euroopa Komisjoni. Kehtestatud piirangud tuleb viivitamata avalikustada Taimetoodangu Inspeksiooni veebilehel.»

(25) Paragrahv 51³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§51³. Sööda tootmise või ringlusse lubamise nõuete rikkumine**

(1) Sööda tootmise või ringlusse lubamise nõuete rikkumise, sealhulgas arvestuskohustuse täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.»

(26) Paragrahv 51⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§51⁵. Impordist teatamata jätmine**

(1) Järelevalveasutusele sööda impordist teatamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 20 trahviühikut iga teatamata jäetud kaubadeklaratsiooni kohta.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5000 krooni iga teatamata jäetud kaubadeklaratsiooni kohta.»

(27) Seadust täiendatakse §-ga 52¹ järgmises sõnastuses:

«**§52¹. Seaduse rakendamine**

Kuni 2004. aasta 17. oktoobrini esitatakse käesoleva seaduse § 7 lõikes 3 nimetatud taotlus Taimetoodangu Inspeksioonile ja seda menetletakse sama paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud korras.»

(28) Paragrahvi 59 tekstis asendatakse sõnad «§ 39 lõiked 3–5, mis jõustatakse eraldi seadusega» sõnadega «§ 38 lõiked 4 ja 5, mis jõustuvad 2005. aasta 1. jaanuaril».

§ 70. Põllumajandusloomade aretuse seaduse muutmine

Põllumajandusloomade aretuse seaduses (RT I 2002, 96, 566) tehakse järgmised muudatused:

(1) Paragrahvi 4 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

«(4) Aretuslooma mõiste loomaliikide kaupa on määratletud EÜ Nõukogu direktiivides 77/504/EMÜ tõupuhaste aretusveiste kohta (EÜT L 206, 12.08.1977, lk 8–10), 88/661/EMÜ sigade aretamisel kohaldatavate zootehniliste standardite kohta (EÜT L 382, 31.12.1988, lk 3638), 89/361/EMÜ tõupuhaste aretuslammaste ja -kitsede kohta (EÜT L 153, 06.06.1989, lk 30–31), 90/427/EMÜ zootehniliste ja genealoogiliste tingimuste

kohta, mis kehtivad ühenduses kabjalistega kauplemisel (EÜT L 224, 18.08.1990, lk 55–59), ja 91/174/EMÜ, millega sätestatakse zootehnilised ja põlvnemisnõuded tõupuhaste loomade turustamiseks (EÜT L 085, 05.04.1991, lk 37–38).»

(2) Paragrahvi 6:

1) täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:«(1¹) Tõuraamatu mõiste eri loomaliikide puhul on määratletud EÜ Nõukogu direktiivides 77/504/EMÜ, 88/661/EMÜ, 89/361/EMÜ ja 90/427/EMÜ.»;

2) täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:«(2¹) Ristandaretussigade aretusregistri mõiste on määratletud EÜ Nõukogu direktiivi 88/661/EMÜ artikli 1 lõikes d.»

(3) Paragrahvi 8 lõikes 3 asendatakse sõnad «käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele» sõnadega «käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide ning Euroopa Liidu õigusaktide nõuetele».

(4) Paragrahvi 9 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(5) Tunnustamist taotleb aretusühing, kes tahab hakata pidama hobuslaste tõuraamatut või selle osa või aretusregistrit tõu kohta, mille orginaaltõuraamatut või -aretusregistrit juba peetakse Euroopa Liidu liikmesriigis, peab tagama, et on täidetud orginaaltõuraamatut või -aretusregistrit pidava organisatsiooni või ühingu sätestatud põhimõtted.»

(5) Paragrahvi 15:

1) lõikes 5 asendatakse sõnad «looma jõudluse» sõnadega «asjaomase tõu aretusprogrammis esitatud»;

2) täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:«(7) Aretuslooma tõuraamatusse kandmine peab vastama lisaks käesolevas seaduses sätestatud nõuetele EÜ Nõukogu direktiivide 77/504/EMÜ artikli 4, 88/661/EMÜ artikli 4 ning 90/427/EMÜ artiklite 4 ja 6 nõuetele.»

(6) Paragrahv 18 ja § 19 lõiked 4–6 tunnistatakse kehtetuks.

(7) Paragrahvi 22 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

«(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele peab aretuslooma ja aretusmaterjali aretuseks sobivaks tunnistamine olema EÜ Nõukogu direktiivides 87/328/EMÜ tõupuhaste aretusveiste tõuaretuses vastuvõetavaks tunnistamise kohta (EÜT L 167, 26.06.1987, lk 54–55), 90/118/EMÜ tõupuhaste aretussigade tõuaretuses vastuvõetavaks tunnistamise kohta (EÜT L 071, 17.03.1990, lk 34–35) ja 90/119/EMÜ ristandaretussigade aretuseks kasutamise kohta (EÜT L 071, 17.03.1990, lk 36–36) kehtestatud nõuete kohane.»

(8) Paragrahv 23 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§23. Võistlushobuslase võistlusel osalemise tingimused

(1) Võistlushobuslasega seotud mõisted ja võistlushobuslase võistlusel osalemise tingimused on sätestatud EÜ Nõukogu direktiivis 90/428/EMÜ võistlushobuslastega kauplemise ja võistlustel osalemise tingimuste kohta (EÜT 224, 18.08.1990, lk 60–61).

(2) Euroopa Komisjoni otsuse 92/216/EMÜ kabjaliste võistlusi puudutavate andmete kogumise kohta, nagu on viidatud EÜ Nõukogu direktiivi 90/428/EMÜ artikli 4 lõikes 2 (EÜT L 104, 22.04.1992, lk 77–77), artiklis 1 nimetatud andmete kogumise eest vastutab Veterinaar- ja Toiduamet.»

(9) Paragrahvi 25 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 25. Aretusmaterjali varumine, säilitamine ja töötlemine

(1) Aretusmaterjali varutakse, säilitatakse ja töödeldakse ning nendeks toiminguteks kasutatakse loomakasvatushoone või -rajatis ja nimetatud toiminguid tegevale isikule kuuluv personal tunnistatakse loomatauditõrje seaduse, käesoleva seaduse ja nende seaduste alusel kehtestatud õigusaktide nõuete kohaselt.»

(10) Paragrahv 27 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 27. Aretuslooma ja aretusmaterjali turustamine

(1) Käesolevas seaduses käsitatakse aretuslooma ja aretusmaterjali turustamisena nende müügiks pakkumist, müümist ja muul viisil tasuta või tasu eest üleandmist, sealhulgas nendega kauplemist Euroopa Liidu liikmesriikides ning nende impordi ja ekspordi Eesti ja väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvate riikide vahel (edaspidi *ühenduseväline riik*).

(2) Impordina käsitatakse käesolevas seaduses aretusloomade ja aretusmaterjali toimetamist ühendusevälisest riigist Euroopa Liidu territooriumile vabasse ringlusse lubamiseks EÜ Nõukogu määruse 2913/92/EMÜ, millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1–50), artikli 79 tähenduses.

(3) Ekspordina käsitatakse käesolevas seaduses aretusloomade ja aretusmaterjali vedu Euroopa Liidust ühendusevälisesse riiki EÜ Nõukogu määruse 2913/92/EMÜ artikli 161 tähenduses.

(4) Aretuslooma ja aretusmaterjali turustamine peab olema loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduse, loomatauditõrje seaduse, käesoleva seaduse ning nende seaduste alusel kehtestatud õigusaktide nõuete kohane.

(5) Aretuslooma ja aretusmaterjali turustamine, välja arvatud import ühendusevälisest riigist ja eksport ühendusevälisesse riiki, peab vastama lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud nõuetele EÜ Nõukogu direktiivide 77/504/EMÜ, 88/661/EMÜ, 89/361/EMÜ, 90/427/EMÜ, 90/428/EMÜ, 91/174/EMÜ, 87/328/EMÜ, 90/118/EMÜ ja 90/119/EMÜ nõuetele.

(6) Aretuslooma ja aretusmaterjali import ühendusevälisest riigist peab vastama lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud nõuetele EL Nõukogu direktiivi 94/28/EMÜ, millega sätestatakse zootehniliste ja geneoloogiliste tingimuste põhimõtted, mida kohaldatakse loomade, nende sperma, munarakkude ning embrüote importimisel kolmandatest riikidest (EÜT L 178, 12.07.1994, lk 66–68), nõuetele.

(7) Aretuslooma põlvnemistunnistuse ja aretusmaterjali saatelehe vormi loomaliikide kaupa kehtestab Veterinaar- ja Toiduameti peadirektor.»

(11) Paragrahvid 28 ja 29 tunnistatakse kehtetuks.

(12) Paragrahvi 31 täiendatakse lõigetega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

«(6) Järelevalveasutusel on õigus keelata aretusmaterjali aretuseks kasutamine, kui see kahjustab aretusprogrammi elluviimist ega taga aretusedu.

(7) Järelevalveasutus esitab Euroopa Komisjonile ja teistele Euroopa Liidu liikmesriikidele loetelu tunnustatud aretusühingute ja jõudluskontrolli tegijate kohta.»

§ 71. Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (RT I 2004, 24, 163) §-s 74 asendatakse sõnad «§ 25 lõikes 1» sõnadega «§ 27 lõikes 1».

§ 72. Rakendussätted

(1) Käesoleva seaduse jõustumise ajal tegutseva ja tunnustamisele kuuluva mittenõuetekohase loomse saaduse ladustamiseks mõeldud vabatsiooni, vabalao või tollilao ning mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustava ettevõtte tunnustamise taotlus tuleb esitada hiljemalt 2004. aasta 1. juuniks.

(2) Mittenõuetekohase loomse saaduse ladustamiseks mõeldud vabatsoonis, vabalaos või tollilaoas ning mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustavas ettevõttes, mille tunnustamiseks on taotlus esitatud käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt, võib käitlemist jätkata kuni vabatsooni, vabalao või tollilao või mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustava ettevõtte tunnustamise kohta tehtud otsuse jõustumiseni. Kui vabatsooni, vabalao ja tollilao ning mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustava ettevõtte kohta tehti tunnustamisest keeldumise otsus, tuleb selles vabatsoonis, vabalaos või tollilaoas ning mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustavas ettevõttes käitlemine viivitamata lõpetada.

§ 73. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. mail.

(2) Käesoleva seaduse § 69 lõike 3 punkt 3 ning lõiked 7 ja 9 jõustuvad 2004. aasta 18. oktoobril.

Riigikogu aseesimees Toomas SAVI

¹EÜ Nõukogu direktiiv 89/662/EMÜ siseturu lõpuleviimiseks vajaliku veterinaarkontrolli kohta ühendusesisesel kauplemisel (EÜT L 395, 30.12.1989, lk 13–22), muudetud direktiividega 91/67/EMÜ (EÜT L 046, 19.02.1991, lk 1–18), 91/492/EMÜ (EÜT L 268, 24.09.1991, lk 1–14), 91/493/EMÜ (EÜT L 268, 24.09.1991, lk 15–34), 91/494/EMÜ (EÜT L 268, 24.09.1991, lk 35–40), 91/495/EMÜ (EÜT L 268, 24.09.1991, lk 41–55), 91/496/EMÜ (EÜT L 268, 24.09.1991, lk 56–68), 92/45/EMÜ (EÜT L 268, 14.09.1992, lk 35–53), 92/46/EMÜ (EÜT L 268, 14.09.1992, lk 1–32), 92/67/EMÜ (EÜT L 268, 14.09.1992, lk 73–74) ja 92/118/EMÜ (EÜT L 62, 15.03.1993, lk 49–68); EÜ Nõukogu direktiiv 90/425/EMÜ siseturu lõpuleviimiseks vajaliku veterinaar- ja zootehnilise kontrolli kohta ühendusesisesel kauplemisel teatud loomade ja loomsete saadustega (EÜT L 224, 18.08.1990, lk 29–41), muudetud direktiividega 90/539/EMÜ (EÜT L 303, 31.10.1990, lk 6–28), 91/68/EMÜ (EÜT L 46, 19.02.1991, lk 19–36), 91/174/EMÜ (EÜT L 085, 05.04.1991, lk 37–38), 91/496/EMÜ (EÜT

L 268, 24.09.1991, lk 56–68), 91/628/EMÜ (EÜT L 340, 11.12.1991, lk 17–27), 92/60/EMÜ (EÜT L 268, 14.09.1992, lk 75–76), 92/65/EMÜ (EÜT L 268, 14.09.1992, lk 54–72), 92/118/EMÜ (EÜT L 62, 15.03.1993, lk 49–68) ja 2002/33/EÜ (EÜT L 315, 19.11.2002, lk 14–15); EL Nõukogu direktiiv 96/93/EMÜ, Euroopa Liidu siseturul toimuva kauplemise tõendamise kohta (EÜT L 013, 16.01.1997, lk 28–30); EÜ Nõukogu direktiiv 91/496/EMÜ, mis kehtestab imporditavate loomade üle teostatava veterinaarkontrolli põhimõtted (EÜT L 268, 24.09.1991, lk 56–68), muudetud direktiividega 91/628/EMÜ (EÜT L 340, 11.12.1991, lk 17–27), 92/438/EMÜ (EÜT L 243, 25.08.1992, lk 27–31), 95/29/EÜ (EÜT L 148, 30.06.1995, lk 52–63), 96/43/EÜ (EÜT L 162, 01.07.1996, lk 1–13); EL Nõukogu direktiiv 97/78/EMÜ imporditavate loomsete saaduste üle teostatava veterinaarkontrolli põhimõtete kohta (EÜT L 24, 30.01.1998, lk 9–30).